

Акціонерне товариство «ОПЕРАТОР РИНКУ»

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ	I
ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	3
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ.....	4
ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА 2023 РІК	6
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА 2023 РІК	8
ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2023 РІК.....	10
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА 2023 РІК.....	12
1. Інформація про товариство.....	12
2. Основа для підготовки фінансової звітності	13
3. Облікова політика, основні облікові оцінки та припущення.....	16
4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації.....	34
5. виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності.....	35
6. Нематеріальні активи	36
7. Основні засоби.....	37
8. Запаси.....	39
9. Дебіторська заборгованість.....	39
10. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	40
11. Інші оборотні активи	41
12. Зміни у власному капіталі.....	41
13. Інші довгострокові зобов'язання.....	41
14. Визнані зобов'язання	42
15. Кредиторська заборгованість	43
16. Дохід від реалізації.....	43
17. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).....	44
18. Інші операційні доходи	44
19. Адміністративні витрати.....	44
20. Інші операційні витрати	45
21. Фінансові витрати	45
22. Витрати (дохід) з податку на прибуток.....	45
23. Розрахунки з бюджетом	46
24. Поточні забезпечення.....	46
25. Інформація щодо пов'язаних осіб.....	46
26. Цілі та політика управління фінансовими ризиками.....	48
27. Справедлива вартість фінансових інструментів.....	52
28. Події після звітного періоду.....	55
29. Коментар керівництва.....	56

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

Акціонерам та Керівництву Акціонерного товариства «ОПЕРАТОР РИНКУ»

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності Акціонерного товариства «ОПЕРАТОР РИНКУ» (код ЄДРПОУ 43064445, місцезнаходження: вул. Симона Петлюри, буд. 27, м. Київ, 01032; тут та надалі – «Компанія»), яка складається з:

- балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2023 року;
- звіту про фінансовий результат (звіту про сукупний дохід) за 2023 рік;
- звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2023 рік;
- звіту про власний капітал за 2023 рік;
- приміток до фінансової звітності, включаючи суттєву інформацію про облікову політику.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2023 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), які видає Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, вимог законодавства з питань її складання, та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 2.2., до цієї фінансової звітності, у якій описуються події та умови, що склалися у зв'язку з тим, що 24 лютого 2022 року розпочалося та триває військове вторгнення в Україну з боку Російської Федерації, наслідки якого на діяльність Компанії є непередбачуваними.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Як зазначено в Примітці 2.2, ці події або умови разом з іншими питаннями, викладеними в Примітці 2, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності загалом та враховувалися при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо думки щодо цих питань. Додатково до питання, описаного в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Ключові питання аудиту	Опис аудиторських процедур
<p>1. Резерв покриття судових процесів і претензій</p> <p>Визнання та оцінка резервів стосовно результатів судових процесів є важливою сферою професійних суджень керівництва Компанії. Існує невід'ємний ризик того, що юридичні ризики не були своєчасно визнані та розглянуті під час складання фінансової звітності. Компанія бере участь у низці судових розглядів як відповідач, і які, у разі реалізації потенційних ризиків, можуть мати істотний вплив на фінансові результати. Рішення судів по цих позовах неможливо достовірно визначити на цей момент.</p> <p>Дивіться Примітку 24 та Примітку 27 до цієї фінансової звітності.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Ми оцінили наявні в Компанії засоби внутрішнього контролю, запроваджені з метою своєчасного виявлення, достовірної оцінки та забезпечення повноти та достатності відображення в обліку нарахованих резервів під судові розгляди.▪ Ми обговорили незавершені судові справи з юридичними фахівцями Компанії. У деяких випадках, ми отримали та проаналізували законодавчі та судові документи, з метою оцінки висновків керівництва в порівнянні з наявними прецедентами.▪ Ми проаналізували судові витрати на вибірковій основі за звітний період і провели аналіз кореспонденції Компанії, отриманої у зв'язку із судовими та іншими розглядами.
<p>2. Повнота і своєчасність визнання доходу від операцій, що відбуваються на ринку електричної енергії</p> <p>Як зазначено в примітках до фінансової звітності, виручка визнається відповідно до МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».</p> <p>Компанія є оператором ринку на добу наперед та внутрішньодобового ринку</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Ми розглянули підходи керівництва щодо застосування облікової політики при застосуванні моделі п'ятикрокового аналізу МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» з визнання виручки.

Ключові питання аудиту

електричної енергії, обов'язки якої полягають у організації та проведенні торгів. Виручка Компанії визнається як винагорода у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку.

Ми зосередили свою увагу на цій області як ключового питання аудиту тому що виручка є одним з ключових показників діяльності Компанії, що призводить до ризику, пов'язаного з тим, що виручка може бути відображена в невідповідному періоді або може зазнати викривлення з метою досягнення контрольних показників.

Дивіться Примітку 16 до цієї фінансової звітності.

Опис аудиторських процедур

- Ми розглянули повноту і достовірність розкриттів щодо виручки, наведених у фінансовій звітності, а також їх відповідність застосовним вимогам МСФЗ.
- Ми також перевірили достовірність і послідовність застосування облікової політики щодо суми виручки визнаної протягом періоду, проаналізували застосування суджень та оцінок, а також із застосуванням вибірки протестували операції з реалізації, для того, щоб переконатись у достовірності визнаних сум

Інша інформація

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за іншу інформацію, підготовлену станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року.

Інша інформація складається з наступних звітів:

1. Звіту про управління за 2023 рік, підготовленого відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV;
2. Річної інформації емітента цінних паперів за 2023 рік, підготовленої відповідно до вимог Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, а також особами, які надають забезпечення за такими цінними паперами, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) від 06.06.2023 року № 608;

Наша думка щодо фінансової звітності Компанії не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності, нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, ідентифікованою вище та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Звіт про управління за 2023 рік

Компанія підготувала та планує оприлюднити Звіт про управління за 2023 рік після дати оприлюднення цього Звіту незалежного аудитора. Після оприлюднення та ознайомлення зі

Інша інформація

Звітом про управління за 2023 рік, якщо ми дійдемо висновку, що в ньому існує суттєве викривлення, ми повідомимо про це питання додатково тих осіб, кого наділено найвищими повноваженнями.

Річна інформація емітента цінних паперів за 2023 рік

Компанія планує підготувати й оприлюднити Річну інформацію емітента цінних паперів за 2023 рік після дати оприлюднення цього Звіту незалежного аудитора. Після отримання та ознайомлення з Річною інформацією емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що в ньому існує суттєве викривлення, ми повідомимо про це питання додатково тих осіб, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV щодо складання фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності Керівництво несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли Керівництво або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або немає інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть вплинути на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки; розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може містити змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, але не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок про те, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжувати безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру й зміст фінансової звітності включно з розкриттям інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, і повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його користь для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Звітування на виконання вимог частини 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII про надання додаткової інформації за результатами обов'язкового аудиту підприємства, що становить суспільний інтерес:

- ТОВ «БДО» було призначено для виконання цього завдання з обов'язкового аудиту наказом засновника Компанії, наказ № 61 від 09 лютого 2024 року. У розділі «Звіт щодо аудиту фінансової звітності» цього звіту незалежного аудитора розкрито інформацію щодо обсягів аудиту й обмежень, властивих для аудиту.
- ТОВ «БДО» виконувало це завдання відповідно до договору про надання аудиторських послуг № 01/24А/1002 від «16» лютого 2024 року. Дата початку проведення аудиту 16 лютого 2024 року, дата закінчення проведення аудиту 18 березня 2024 року.
- Загальна тривалість виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії ТОВ «БДО» становить два роки. Для ТОВ «БДО» це завдання також є другим роком проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії після визнання Компанії суб'єктом суспільного інтересу відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.
- У розділах «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності» та «Ключові питання аудиту» цього звіту нами розкриті питання, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, і на які, згідно з нашим професійним судженням, доцільно звернути увагу. Ці питання були розглянуті в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувалися при формуванні нашої думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.
- Під час проведення цього завдання з обов'язкового аудиту ми не виявили інших питань стосовно аудиторських оцінок, окрім тих, що зазначені в розділах «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності» та «Ключові питання аудиту» цього звіту, інформацію щодо яких ми вважаємо за доцільне розкрити відповідно до вимог частини 4.3 статті 14 Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII.
- Інформацію, що міститься в цьому звіті незалежного аудитора щодо аудиту фінансової звітності Компанії було узгоджено з інформацією в Додатковому звіті для Аудиторського комітету від 18 березня 2024 року.
- Протягом 2023-2024 року ТОВ «БДО» не надавало Компанії інші послуги, окрім послуг з обов'язкового аудиту.
- ТОВ «БДО» не надавало Компанії інших послуг, заборонених відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII протягом 2023 року та в період з 01 січня 2024 року до дати підписання цього звіту незалежного аудитора.
- ТОВ «БДО» і ключовий партнер з аудиту є незалежними щодо Компанії згідно з вимогами Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ). Під час проведення аудиту нами не було

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

встановлено жодних додаткових фактів або питань, які могли б вплинути на нашу незалежність і на які ми б хотіли звернути Вашу увагу.

Звітування на виконання вимог Рішення НКЦПФР від 22.07.2021 № 555 «Про затвердження Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює НКЦПФР».

- Акціонерне товариство «ОПЕРАТОР РИНКУ» (код ЄДРПОУ 43064445, місцезнаходження: вул. Симона Петлюри, буд. 27, м. Київ, 01032) є підприємством, що становить суспільний інтерес у значенні, наведеному у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
- Станом на 31 грудня 2023 р. та 31 грудня 2022 р. Компанія не має материнських/дочірніх компаній;
- Ми дійшли висновку про відповідність в усіх суттєвих аспектах, розкриття інформації про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності станом на звітну дату та дату аудиту, відповідно до вимог, встановлених Положенням про форму та зміст структури власності, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 19 березня 2021 року № 163, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 червня 2021 року за № 768/3639;
- Ми дійшли висновку що на Компанію не поширюється вимога розрахунку пруденційних показників, встановлена для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків відповідно до «Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками», затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) № 1597 від 01.10.2015;
- Ми дійшли висновку про відповідність наведеного у фінансовій звітності розміру статутного капіталу установчим документам Компанії;
- Станом на 31 грудня 2023 р. та 31 грудня 2022 р. Компанія не має фінансових інвестицій;
- Як наведено в розділі «Інша інформація» нашого звіту Компанія планує підготувати й оприлюднити Звіт про управління за 2023 рік після дати оприлюднення цього Звіту незалежного аудитора.
Ми не мали можливості здійснити наступні вимоги стосовно Звіту про управління за 2023 рік:
 - 1) перевірку інформації, зазначеної в пунктах 1-4 частини третьої статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»;
 - 2) надати думку аудитора щодо наявності та повноти інформації, зазначеної в пунктах 5-9 частини третьої статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».
- У розділах «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності» наведена інформація про наявність фактів та обставин, які можуть вплинути на діяльність Компанії в майбутньому.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Звітування на виконання вимог Рішення НКЦПФР від 06.06.2023 № 608 «Про затвердження Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, а також особами, які надають забезпечення за такими цінними паперами».

- Як наведено в розділі «Інша інформація» нашого звіту Компанія планує підготувати й оприлюднити Річну інформацію емітента цінних паперів за 2023 рік після дати оприлюднення цього Звіту незалежного аудитора.
Ми не мали можливості здійснити наступні вимоги стосовно Річної інформації емітента цінних паперів за 2023 рік:
 - 1) перевірку інформації, зазначеної в підпунктах 1-5 пункту 43 «Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, а також особами, які надають забезпечення за такими цінними паперами»;
 - 2) надати думку аудитора щодо наявності та повноти інформації, зазначеної в пунктах 6-11 пункту 43 «Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, а також особами, які надають забезпечення за такими цінними паперами».

Аудит здійснювався під управлінням начальника відділу аудиту Черновола Вадима Миколайовича.

Начальник відділу аудиту

В. М. Черновол

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101536

За і від імені фірми ТОВ «БДО»

Директор, ключовий партнер з аудиту

С. О. Балченко

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101086

м. Київ, 18 березня 2024 року

Товариство з обмеженою відповідальністю «БДО». Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 20197074. Юридична адреса: 49070, м. Дніпро, вул. Андрія Фабра, 4. Фактична адреса: 02121, м. Київ, вул. Харківське шосе, 201/203, 10 поверх. Тел. +38 (044) 393 26 87. Web-site: <https://www.bdo.ua>

ТОВ «БДО» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділу 4 «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес». Посилання на реєстр: <https://www.apu.com.ua/subjekty-audytorskoi-dijalnosti-jaki-majut-pravo-provodyty-obovjazkovyj-audit-finansovoi-zvitnosti-pidprijemstv-shho-stanovljat-suspilnyj-interes/>

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан Акціонерного товариства «Оператор ринку» (далі – АТ «Оператор ринку», Товариство) станом на 31 грудня 2023 року, а також результати її діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за рік, що закінчився на цю дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ»).

При підготовці фінансової звітності керівництво Товариства несе відповідальність за:

- Вибір належних принципів бухгалтерського обліку та їх послідовне застосування;
- Застосування обґрунтованих оцінок і припущень;
- Дотримання відповідних МСФЗ і розкриття всіх суттєвих відхилень в примітках до фінансової звітності;
- Підготовку фінансової звітності, виходячи з допущення, що Товариство продовжуватиме свою діяльність в найближчому майбутньому, за винятком випадків, коли таке допущення неправомірне.

Керівництво Товариства також несе відповідальність за:

- Розробку, впровадження і забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю в Товаристві;
- Підтримку системи бухгалтерського обліку, що дозволяє у будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансове положення Товариства і забезпечити відповідність фінансової звітності вимогам МСФЗ;
- Вживання заходів в межах своєї компетенції для забезпечення збереження активів Товариства;
- Запобігання і виявлення фактів шахрайства та інших зловживань.

Фінансова звітність Товариства за 2023 рік була затверджена 15 березня 2024 року від імені Товариства.

Керівник

Головний бухгалтер

Гавва О.О.

Литвинчук Ю.В.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Підприємство АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР РИНКУ" за ЄДРПОУ
 Територія ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН М.КИЇВ за КАТОТТГ¹
 Організаційно-правава форма господарювання Акціонерне товариство за КОПФГ
 Вид економічної діяльності Торгівля електроенергією за КВЕД
 Середня кількість працівників² 136
 Адреса, телефон Україна, Київ, Симона Петлюри, будинок № 27, (044)2050108

Дата (рік, місяць, число)

Коди		
2024	01	01
43064445		
UA80000000001078669		
230		
35.14		

Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками).

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Актив	Код рядка	Прим.	31.12.2022	31.12.2023
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	6	28 005	32 854
первісна вартість	1001		41 415	62 299
накопичена амортизація	1002		(13 410)	(29 445)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6,7	17 383	32
Основні засоби	1010	7	40 266	46 145
первісна вартість	1011		63 234	79 505
знос	1012		(22 968)	(33 360)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	22	747	-
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		86 401	79 031
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	8	722	1 071
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9	607 502	154 993
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	9	14 516	22 464
з бюджетом	1135	23	4 150	5 161
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	5 161
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9	2 495	3 249
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	83 502	54 618

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Актив	Код рядка	Прим.	31.12.2022	31.12.2023
Рахунки в банках	1167	10	83 502	54 618
Витрати майбутніх періодів	1170		5 437	4 863
Інші оборотні активи	1190	11	25 262	29 258
Усього за розділом II	1195		743 586	275 677
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		829 987	354 708

Пасив	Код рядка	Прим.	31.12.2022	31.12.2023
I	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12	103 921	103 921
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415	12	2 937	2 937
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		40 866	36 213
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		147 724	143 071
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	22	-	320
Пенсійні зобов'язання	1505		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	13	7 190	2 816
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		7 190	3 136
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	14	17 516	11 979
товари, роботи, послуги	1615	15	604 265	154 431
розрахунками з бюджетом	1620	23	29 088	18 773
у тому числі з податку на прибуток	1621	23	10 133	-
розрахунками зі страхування	1625		415	798
розрахунками з оплати праці	1630		5 691	4 637
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	15	1 326	1 823
Поточні забезпечення	1660	24	15 563	15 133
Доходи майбутніх періодів	1665		967	545
Інші поточні зобов'язання	1690		242	382
Усього за розділом III	1695		675 073	208 501
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Баланс			829 987	354 708

Керівник

Гавва О.О.

Головний бухгалтер

Литвинчук Ю.В.

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА 2023 РІК

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Дата (рік, місяць, число)	Коди	
	2024	01
за ЄДРПОУ	43064445	

Підприємство

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР РИНКУ"

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2023 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	Прим.	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16	313 219	293 524
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	17	(103 037)	(92 685)
Валовий :				
прибуток	2090		210 182	200 839
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	18	13 486	5 977
Адміністративні витрати	2130	19	(131 831)	(124 909)
Витрати на збут	2150		-	-
Інші операційні витрати	2180	20	(42 241)	(9 242)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		49 596	72 665
збиток	2195		-	-
Доход від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220		-	-
Інші доходи	2240		423	660
Дохід від благодійної допомоги	2241		-	-
Фінансові витрати	2250	21	(1 045)	(770)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270		(20)	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		48 954	72 555
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	22	(12 688)	(13 823)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		36 266	58 732
збиток	2355		-	-

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА 2023 РІК (ПРОДОВЖЕННЯ)

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	36 266	58 732

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	910	292
Витрати на оплату праці	2505	148 946	149 813
Відрахування на соціальні заходи	2510	23 287	20 863
Амортизація	2515	29 389	31 848
Інші операційні витрати	2520	74 577	24 020
Разом	2550	277 109	226 836

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	103 921	103 921
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	103 921	103 921
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	348,98	565,16
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	348,98	565,16
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Гавва О.О.

Литвинчук Ю.В.

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА 2023 РІК

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

2023	12	31
43064445		

Підприємство

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР
РИНКУ"**
(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2023 рік

Форма №3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	Прим.	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:			376 918	347 848
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000			
Повернення податків і зборів	3005		-	1
у тому числі податку на додану вартість	3006		-	-
Цільового фінансування	3010		1 831	1 200
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		1 831	1 200
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		1 823	1 326
Надходження від повернення авансів	3020		3	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		13 982	4 362
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		34	177
Інші надходження	3095	10	98 199 491	68 748 217
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(14 863)	(8 146)
Праці	3105		(118 602)	(114 005)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(25 127)	(22 547)
Зобов'язань із податків і зборів	3115		(103 180)	(69 670)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(26 915)	(9 761)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(46 604)	(31 645)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(29 661)	(28 264)
Витрачання на оплату авансів	3135		(13 208)	(7 753)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	(25)
Інші витрачання	3190	10	(98 253 801)	(68 749 142)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		65 301	131 843
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200		-	-
необоротних активів	3205		-	-
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від деривативів	3225		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій	3255		-	-
необоротних активів	3260		(29 577)	(33 029)
Виплати за деривативами	3270		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(29 577)	(33 029)

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА 2023 РІК (ПРОДОВЖЕННЯ)

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(46 986)	(12 955)
Інші платежі	3390	(17 622)	(15 017)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(64 608)	(27 972)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(28 884)	70 842
Залишок коштів на початок року	3405	83 502	12 660
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	54 618	83 502

Керівник

Гавва О.О.

Головний бухгалтер

Литвинчук Ю.В.

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2023 РІК

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

Коди		
2024	01	01
43064445		

Підприємство

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОПЕРАТОР РИНКУ"

(найменування)

Звіт про власний капітал за 2023 рік

Форма №4

Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	103 921	-	-	2 937	40 866	-	-	147 724
Коригування :									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	103 921	-	-	2 937	40 866	-	-	147 724
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	36 266	-	-	36 266
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку : Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(40 246)	-	-	(40 246)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	(673)	-	-	(673)
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	-	(4 653)	-	-	(4 653)
Залишок на кінець року	4300	103 921	-	-	2 937	36 213	-	-	143 071

Керівник

Головний бухгалтер

Гавва О.О.

Литвинчук Ю.В.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЗА 2022 РІК

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Дата (рік, місяць, число)

2023

01

01

за ЄДРПОУ

43064445

Підприємство

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ОПЕРАТОР РИНКУ"

(найменування)

Звіт про власний капітал за 2022 рік

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року (не перевірено аудитором)	4000	103 921	-	-	-	3 916	-	-	107 837
Коригування :									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(1 226)	-	-	(1 226)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року (не перевірено аудитором)	4095	103 921	-	-	-	2 690	-	-	106 611
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	58 732	-	-	58 732
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(17 621)	-	-	(17 621)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	2 937	(2 937)	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	2	-	-	2
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	2 937	38 176	-	-	41 113
Залишок на кінець року	4300	103 921	-	-	2 937	40 866	-	-	147 724

Керівник

Гавва О.О.

Головний бухгалтер

Литвинчук Ю.В.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА 2023 РІК

1. Інформація про товариство

Дана фінансова звітність АТ «Оператор ринку» за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року.

На виконання Закону України від 13.04.2017 №2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (далі Закон України №2019-VIII) Кабінетом Міністрів України постановою від 17.04.2019 №324 було утворено державне Товариство «Оператор ринку» шляхом виділу з Державного підприємства «Енергоринок».

28 липня 2021 року Кабінет Міністрів України розпорядженням №832-р визначив Міністерство енергетики України уповноваженим органом управління єдиного майнового комплексу державного підприємства «Оператор ринку».

20 грудня 2021 року ДП «Оператор ринку» перетворено в акціонерне товариство «Оператор ринку» (далі – АТ «Оператор ринку» або Товариство).

Постановою Кабінету Міністрів від 22.05.2019 №454 затверджений Статут ДП «Оператор ринку», наказом Міністерства енергетики України від 20 грудня 2021 №344 затверджено Статут АТ «Оператор ринку», де зазначено, що Товариство є правонаступником усіх прав та обов'язків державного підприємства «Оператор ринку».

30 грудня 2023 року наказом Міністерства енергетики України №408 затверджено нову редакцію Статуту АТ «Оператор ринку».

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 403-р затверджено розподільчий баланс виділу державного підприємства «Гарантований покупець» і державного підприємства «Оператор ринку» станом на 31.05.2019 року. 18.06.2019 ДП «Оператор ринку» набуло статусу юридичної особи шляхом внесення відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 24.06.2019 №1169 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 14.03.2018 №308» затверджені Правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку (далі – Правила ринку); постановою НКРЕКП від 25.06.2019 №1216 ДП «Оператор ринку» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку.

Запуск нової моделі ринку електричної енергії, який передбачено Законом України №2019-VIII «Про ринок електричної енергії», відбувся вчасно у термін 01.07.2019, при цьому, перші торги на ринку «на добу наперед» розпочались вже 30.06.2019 року.

01.07.2019 року ДП «Оператор ринку» набуло статусу платника податку на додану вартість шляхом включення його до Реєстру платників ПДВ.

Відповідно до Статуту Товариство діє на принципах повної господарської самостійності і самоокупності, несе відповідальність за наслідки своєї господарської діяльності та виконання зобов'язань перед партнерами і державою

Основними напрямками діяльності АТ «Оператор ринку» є забезпечення функціонування ринку «на добу наперед» (далі - ринок «на добу наперед», РДН) та внутрішньодобового ринку (далі - внутрішньодобовий ринок, ВДР), та організацію купівлі-продажу електричної енергії на цих сегментах ринку.

На ринку «на добу наперед» купівля-продаж електроенергії здійснюється на наступну добу за днем проведення торгів. Ціна на цьому сегменті ринку визначається за принципом граничного ціноутворення із забезпеченням мінімізації ціни та максимізації обсягів торгівлі.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

На внутрішньодобовому ринку купівля-продаж електроенергії здійснюється безперервно після завершення торгів на ринку «на добу наперед» та впродовж доби фізичного постачання електричної енергії. Цей сегмент ринку дає змогу учасникам ринку скорегувати свої торгівельні позиції.

На виконання Закону України №2019-VIII та відповідно до Правил РДН/ВДР, які затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 №308 розрахунки за куповану та продану електричну енергію на РДН та ВДР здійснюються з використанням банківських рахунків умовного зберігання – рахунків ЕСКРОУ, які відкриті учасниками ринку в Уповноважених банках – АТ «Ощадбанк» та АБ «Укргазбанк».

ЕСКРОУ рахунки унеможливили появу боргів на сегментах нового енергоринку РДН та ВДР, мінімізували ризики для «Оператора ринку» та забезпечили виконання учасниками ринку фінансових зобов'язань. З 01 січня 2023 до 31 грудня 2023 року «Оператор ринку» забезпечено 100% розрахунки за електричну енергію на ринку «на добу наперед» і внутрішньодобовому ринку.

Вартість послуг «Оператора ринку» складається з двох складових — фіксованого платежу за користування програмним забезпеченням оператора ринку, а також платежу за здійснення операцій з купівлі-продажу електроенергії на цих сегментах ринку. Розмір фіксованого платежу та тариф за здійснення операцій відповідно до Правил ринку погоджено постановою НКРЕКП від 19.12.2022 №1690 зі змінами відповідно до постанови НКРЕКП від 26.09.2023 № 1759.

Система внутрішнього контролю в АТ «Оператор ринку» є комплексним механізмом, спрямованим на забезпечення ефективного та ефективного управління ризиками, контролю за виконанням процедур та політик, а також забезпечення відповідності діяльності Товариства вимогам законодавства та стандартам внутрішнього управління.

В Товаристві існують такі рівні внутрішнього контролю:

1-а лінія захисту – структурні підрозділи (Задіяні особи Товариства), за виключенням осіб, зазначених в 2-ій лінії захисту;

2-а лінія захисту – менеджер з управління ризиками та комплаєнсу, уповноважений з антикорупційної діяльності;

3-а лінія захисту – начальник підрозділу внутрішнього аудиту.

2. Основа для підготовки фінансової звітності

2.1 Заява про відповідність

Зазначена фінансова звітність була підготована у відповідності з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), виданими Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО).

При підготовці даної фінансової звітності керівництво ґрунтувалося на своєму кращому знанні розумінні Міжнародних стандартів фінансової звітності та інтерпретацій, фактів і обставин, які могли вплинути на цю фінансову звітність, які були випущені та вступили в силу на момент підготовки цієї фінансової звітності.

Фінансова звітність складена станом на 31 грудня 2023 року й охоплює період з 1 січня 2023 по 31 грудня 2023 року.

Фінансова звітність складена у національній валюті України – гривні. Вся фінансова інформація, представлена в українських гривнях, округляється до найближчої тисячі («тис. грн»), якщо не вказано інше.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

2.2 Безперервність діяльності Товариства

Дана фінансова звітність складена за припущенням щодо безперервності діяльності Товариства, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань під час звичайної господарської діяльності.

Товариство здійснює свою діяльність в Україні. 2023 рік для України проходить у важких умовах війни. Військове вторгнення російської федерації в Україну створює суттєві ризики для економічної, фінансової та соціальної інфраструктури України та її територіальної цілісності. Внаслідок цього, здійснення діяльності пов'язане з ризиками, які нетипові для інших країн. Вищезазначене питання вказує на те, що існує суттєва невизначеність, яка може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. В свою чергу, керівництво продовжує докладати зусиль для виявлення та пом'якшення впливу на Товариство та впевнене в здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

З часу запровадження воєнного стану Товариство працювало і продовжує працювати в штатному режимі, всі розрахунки з учасниками РДН та ВДР проводяться за розкладом.

Фінансова звітність не містить будь-яких коригувань, які стосуються можливості відшкодування та класифікації відображених сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які могли б знадобитися, якби Товариство не було здатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення безперервності діяльності, спираючись на впевненість керівництва в тому, що Товариство буде продовжувати звичайну господарську і операційну діяльність протягом наступних 12 місяців з моменту складання цієї фінансової звітності.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі та такі, що можливо оцінити, результати впливу зазначених факторів на фінансовий стан і результати діяльності Товариства у звітному періоді. Керівництво не може передбачити всі зміни, які можуть мати вплив на економіку в цілому, а також те, які наслідки вони можуть мати на фінансовий стан Товариства в майбутньому. Керівництво вважає, що здійснює всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Товариства. Дана фінансова звітність не включає коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені

У 2023 році Україна узгодила з МВФ пакет програмного фінансування EFF загальним обсягом 15,6 млрд доларів, з яких в поточному році отримано 4,5 млрд доларів. Україна старанно виконує структурні маяки та індикативні цілі, визначені програмними зобов'язаннями.

Продовження програмної співпраці з МВФ – важливий дороговказ для розширення фінансування з боку інших міжнародних організацій та приватних інвесторів, ознака якості та результативності проведених ринкових реформ.

Інфляція наприкінці 2023 року знизилася до 5% в річному вимірі, тоді як ще рік тому її значення сягало майже 30%. Поточний рівень інфляції відповідає цільовому діапазону НБУ (5 +/-1%), однак не відповідає минулорічним прогнозам НБУ (21%). Більшість цих факторів сповільнюватимуть інфляцію у 2024 році. Однак руйнування цивільної інфраструктури посилюватиме тиск на ціни.

Україна увійшла у 2023 рік із зафіксованим офіційним курсом на рівні 36,6 гривень за долар. Готівковий курс був суттєво вищим та станом на 01 січня становив 40,5 грн/долар. Очікування на рік були різними: уряд заклав у бюджет на 2023 середньорічний курс 42,2 грн/долар, у той час, як неурядові експерти зійшлися у консенсус-прогнозі на середньорічному курсі 37,9 грн/долар.

Зрештою, НБУ більшу частину року зберігав курс зафіксованим на рівні 36,6, а розрив із готівковим курсом поступово зменшився. 3 жовтня 2023 року Нацбанк перейшов до режиму

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

керованої гнучкості, але завдяки значним обсягам валютних інтервенцій гривня навіть трохи зміцнювалася. У грудні тренд змінився і курс долара став зростати, і у новий 2024 рік Україна увійшла з курсом 38 грн/долар. Втім, середньорічний офіційний курс був нижчим і від урядових, і від неурядових прогнозів, залишившись на рівні 36,6 грн/долар.

Завдяки іноземній фінансовій допомозі валютні резерви у 2023 році сягнули історично рекордних рівнів. Наприкінці року міжнародні резерви України склали 40,5 млрд доларів. Це більше, ніж історичний рекорд до повномасштабного вторгнення, коли у квітні 2011 року резерви сягнули свого попереднього піку у 38,4 млрд. Така ситуація під час війни стала можливою виключно через безпрецедентну фінансову підтримку України. Високий рівень резервів є певною подушкою безпеки на випадок перебоїв із подальшим надходженням допомоги.

Діяльність Товариства регулюється державою у частині встановлення відпускних тарифів та в частині здійснення загального контролю з ліцензованих видів діяльності. Товариство здійснює ліцензійну діяльність оператора ринку електричної енергії відповідно до постанов НКРЕКП.

Економіка України є відкритою, недиверсифікованою та вважається ринковою з ознаками перехідної, має критичну залежність від світових цін на сировинні товари та низьку ліквідність на міжнародному ринку капіталу.

Широкі проблеми безпеки стали викликом для подальшого стабільного розвитку економічного та фінансового сегментів в Україні, а операційне середовище відтоді залишається ризикованим і має високий рівень невизначеності.

Для оцінки економічних наслідків знадобиться час, враховуючи швидкий характер розвитку ситуації та непередбачуваність війни.

Станом на 31.12.2023, активи Товариства знаходяться у місті Києві за межами зони активних бойових дій. Активи, які знаходяться на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією на територіях (АР Крим, Донецька обл., Запорізька обл., Луганська обл., Харківська обл., Херсонська обл., м. Севастополь) у АТ «Оператор ринку» станом на 31.12.2023 відсутні.

Інформація про вторгнення

У зв'язку повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну, вся енергетична галузь країни знаходиться під сильною загрозою атак зі сторони ворогів. Наслідки цих подій важко передбачити, але вони можуть мати у подальшому серйозний вплив на українську економіку та бізнес Товариства.

Умови діяльності в Україні залишаються складними: війна затягується, а росія надалі застосовує тактику терору. Масштабні обстріли населених пунктів та руйнування інфраструктури посилюють ризики для економіки та фінансової стабільності.

Масштаб та затяжний характер війни в Україні надалі підвищують ризики для світової економіки. Посилена війною глобальна інфляція та відповідне посилення монетарної політики сповільнюють економіку та загрожують рецесією ключовим партнерам України. Проте фінансова, військова та гуманітарна допомога Україні лише посилюється, як і санкційний тиск на росію. Ціни на світових товарних ринках дещо знизилися після рекордних рівнів першого півріччя.

Війна привела до втрат фізичного капіталу від руйнувань підприємств, житла та інфраструктури. Також дуже суттєвими є втрати людського капіталу через міграцію та загибель громадян. З огляду на високу невизначеність фактично призупинено інвестиційну діяльність. Для відновлення від наслідків війни економіці може знадобитися дуже тривалий період та допомога з боку міжнародних партнерів.

«Інститут вивчення війни (ISW) як і раніше, вважає, що російське вторгнення з Білорусі вкрай малоімовірне, а інформаційна операція з притиснення українських військ до кордону Білорусі,

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

схоже, дає збої, оскільки українські офіційні особи все частіше вважають малоймовірною загрозу вторгнення», - йдеться у звіті Інституту за 12 січня 2024 року.

За рік насичених бойових дій жодна зі сторін так і не змогла прорвати оборону противника. Враховуючи це, наприкінці осені тодішній головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний був змушений констатувати перехід до «позиційної війни».

На початку літа 2023 року українські військові розпочали контрнаступальні дії на південному та східному фронті. Упродовж літа вдалося звільнити близько 250 кв. км територій та понад десять населених пунктів. На жаль, частину територій також було втрачено. Президент Володимир Зеленський заявив, що Україна не досягла бажаних результатів під час літнього контрнаступу, але він задоволений тим, що ЗСУ не відступають. Секретар РНБО Олексій Данілов також визнав, що контрнаступ не виправдав надій. Важливою подією 2023 року є розблокування південно-західної акваторії Чорного моря.

6 червня 2023 року була повністю зруйнована гребля Каховського водосховища (перебувала під контролем російської армії із початку березня 2022 року, а у жовтні була замінована окупантами), що призвело до затоплення великої території, людських жертв, знищення сільськогосподарських угідь, забруднення Дніпра і Чорного моря. Україна назвала це екоцидом.

Наслідки військового вторгнення росії на територію України охопили всі сфери життя та суттєво вплинули на український бізнес. Ситуація розвивається швидко та іноді не передбачувано – керівництву Товариства необхідно постійно оцінювати вплив ситуації на бізнес для подальшого прийняття правильних та своєчасних управлінських рішень.

Керівництво стежить за розвитком поточної ситуації і, за необхідності, наскільки це можливо, вживає заходів для мінімізації будь-яких негативних наслідків. Подальший негативний розвиток цих подій та їх негативний вплив на фінансовий стан та результати діяльності Товариства наразі неможливо передбачити.

Ринок «на добу наперед» і внутрішньодобовий ринок працює стабільно з першого дня вторгнення в Україну. АТ «Оператор ринку» продовжує працювати в штатному режимі 24/7 задля забезпечення електроенергією усіх об'єктів критичної інфраструктури України.

3. Облікова політика, основні облікові оцінки та припущення

Товариство прийняло документ «Розкриття інформації про облікові політики», який вніс зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» з 01 січня 2023 року. Хоча правки не призвели до змін у самій обліковій політиці, вони вплинули на інформацію про облікову політику, що розкривається у фінансовій звітності. Поправки вимагають розкриття інформації про суттєві, а не значні аспекти облікової політики. Поправки також надають керівництву щодо застосування принципу суттєвості до розкриття інформації про облікову політику, допомагаючи компаніям надавати корисну інформацію про облікову політику, характерну для конкретної компанії, яка необхідна користувачам для розуміння іншої інформації у фінансовій звітності. Керівництво переглянуло розкриття облікової політики та оновило інформацію, розкрити примітці «Основні облікові оцінки та припущення».

Оціночні судження і припущення, включають:

- терміни експлуатації основних засобів;
- зобов'язання з пенсійного забезпечення та інші виплати працівникам.

Витрати за пенсійним забезпеченням за програмою з фіксованою сумою виплат визначаються з використанням актуарних оцінок. Актуарна методика розрахунку передбачає здійснення припущень щодо ставки дисконтування, очікуваного рівня доходності активів, майбутнього збільшення заробітної плати, рівня смертності та майбутнього збільшення пенсій. У зв'язку з тим,

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

що такі програми є довгостроковими за своєю природою, зроблені припущення містять елемент невизначеності.

Усі припущення переглядаються на звітну дату. При визначенні відповідної ставки дисконтування керівництво Товариства бере до уваги поточні відсоткові ставки по державним позикам. Рівень смертності базується на публічно наявних таблицях рівня смертності для України.

Підготовка фінансової звітності Товариства вимагає від її керівництва винесення суджень та визначення оціночних значень і припущень на кінець звітного періоду, які впливають на відображені у звітності суми доходів, витрат, активів і зобов'язань, а також на розкриття інформації про умовні зобов'язання. Проте невизначеність у відношенні цих припущень і оціночних значень може привести до результатів, які можуть зажадати в майбутньому істотних коригувань до балансової вартості активу або зобов'язання, щодо яких приймаються подібні припущення та оцінки.

Допущення і оцінні значення Товариства засновані на вихідних даних, які воно мало в своєму розпорядженні на момент підготовки фінансової звітності. Проте поточні обставини і допущення відносно майбутнього можуть змінюватися зважаючи на ринкові зміни або непідконтрольні Товариству обставини. Такі зміни відображаються в допущеннях у міру того, як вони відбуваються. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Визнання виручки від операцій, що відбуваються на ринку електричної енергії

Товариство є оператором ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку електричної енергії, обов'язки якого полягають у організації та проведенні торгів. Зважаючи на те, що:

- Товариство не впливає на формування ціни на електричну енергію, а саме не подає заявки з цінами купівлі-продажу електричної енергії;
- Товариство здійснює купівлю-продаж електричної енергії виключно за запитом та в обсягах визначених продавцем та/або покупцем;
- відповідальність за небаланси електричної енергії несе оператор системи передачі;
- Товариство виконує функцію із організації купівлі-продажу електричної енергії та відповідає лише за проведення розрахунків за результатами торгів.

За договорами купівлі-продажу електричної енергії Товариство виступає агентом та не визнає виручку від купівлі-продажу електричної енергії. Виручка Товариства визнається як агентська винагорода у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку.

Строк корисного використання нематеріальних активів та основних засобів

Амортизація нематеріальних активів та знос основних засобів нараховуються протягом строку їх корисного використання. Строки корисного використання засновані на оцінках керівництва того періоду, протягом якого актив приносить прибуток. Ці строки періодично переглядаються на предмет подальшої відповідності.

Знецінення торгової та іншої дебіторської заборгованості

Керівництво оцінює збитки від знецінення шляхом оцінки можливості погашення дебіторської заборгованості на основі аналізу строків виникнення дебіторської заборгованості та відповідного коефіцієнту знецінення стосовно кожного часового інтервалу. Факти, що приймаються до уваги в ході оцінки платоспроможності відповідної групи дебіторів за часом виникнення, враховують аналіз дебіторської заборгованості за строками виникнення, а також очікувану вірогідність не погашення заборгованості групою дебіторів у відповідному часовому проміжку. Якщо фактичне

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

погашення заборгованості виявиться меншим ніж за оцінкою управлінського персоналу, Товариство відображає в своєму обліку додаткові витрати у зв'язку із знеціненням заборгованості.

Обов'язкові платежі в бюджет

Акціонерне товариство «Оператор ринку», як акціонерне товариство, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, за підсумками календарного року зобов'язане спрямувати частину чистого прибутку на виплату дивідендів згідно пункту 5 статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та відповідної постанови Кабінету Міністрів України.

Розрахунок дивідендів на державну частку складається та подається до контролюючих органів разом з фінансовою звітністю до 1 липня року, що настає за звітним згідно підпункту 49.19 статті 49 Податкового кодексу України.

Відповідно наказу АТ «Оператор ринку» від 18.12.2020 року №254 «Про облікову політику», Товариство до 1 травня року, що настає за звітним, повинно прийняти рішення про відрахування не менше 30 відсотків чистого прибутку на виплату дивідендів. Дивіденди сплачуються до Державного бюджету України у строк не пізніше 1 липня року, що настає за звітним. Кабінетом Міністрів України базовий відсоток відрахування може бути змінений, та ця зміна має бути повідомлена у відповідній постанові Кабінету Міністрів України, що може бути прийнята в наступному за звітним році.

В разі, якщо до дати складання звітності відома оновлена базова ставка відрахування дивідендів, то сума зобов'язання з дивідендів розраховується за оновленою ставкою, та в такому випадку, повідомлення оновленої ставки в постанові Кабінету Міністрів України розглядається як коригуюча подія, що сталася після звітної дати.

Якщо до дати складання звітності оновлена базова ставка не відома (не випущено відповідної постанови Кабінету Міністрів України), зобов'язання по сплаті дивідендів визначається за базовою ставкою 30%, відповідно до наказу АТ «Оператор ринку» від 18.12.2020 року №254 «Про облікову політику».

Розмір та база внесків на регулювання визначається на підставі відповідної постанови НКРЕКП.

Внески на регулювання сплачуються щоквартально суб'єктами господарювання до спеціального фонду державного бюджету протягом перших 30 днів поточного кварталу, наступного за звітним. Сплачені понад необхідний розмір внески на регулювання не підлягають поверненню і враховуються при сплаті внеску на регулювання в наступних періодах. Відповідно, витрати по нарахуванню зобов'язання по сплаті внеску, мають бути відображені у тому ж звітному періоді, в якому відображено дохід (виручка) за операціями з організації купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку з якого визначено внесок на регулювання.

Основні положення облікової політики

Облікова політика, викладена нижче, послідовно застосовувалася до усіх періодів, поданих у цій фінансовій звітності.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи визнаються активом, якщо є ймовірність отримання майбутніх економічних вигід від використання активів та собівартість активу можна достовірно оцінити.

Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс Товариства за первісною вартістю (собівартістю), коли вони стають придатними для використання у визначений спосіб.

Собівартістю об'єкту нематеріальних активів вважається сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення.

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

Після первісного визнання в якості активу, нематеріальні активи обліковуються за моделлю собівартості (історична собівартість за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення).

Для всіх видів нематеріальних активів Товариство використовує прямолінійний метод нарахування амортизації. Нарухування амортизації нематеріального активу здійснюється щомісячно впродовж строку експлуатації та починається з моменту, коли цей актив є придатним для використання, тобто коли він перебуває у тому місці і стані, які необхідні для його використання, підтвердженням чого є акт введення в експлуатацію, та нараховується, починаючи з першого місяця після місяця введення в експлуатацію. Амортизація нематеріального активу припиняє нараховуватися в місяці, в якому актив вибуває шляхом його списання, продажу або іншої передачі.

Строк використання нематеріальних активів визначається на підставі технічних паспортів та іншої документації комісією із введення активу в експлуатацію. У випадку відсутності зазначення строку дії (використання) в таких документах Товариство використовує оціночні (оцінені) строки корисної експлуатації.

Ліквідаційна вартість нематеріальних активів дорівнює нулю.

На кінець кожного фінансового року Товариство переглядає:

- строк корисної експлуатації, ліквідаційну вартість і метод нарахування амортизації нематеріальних активів з визначеним строком корисної експлуатації;
- період амортизації нематеріальних активів з невизначеним строком корисної експлуатації (чи продовжують і надалі події та обставини підтверджувати оцінку невизначеного строку корисної експлуатації цього активу).

Незавершені капітальні інвестиції містять витрати, безпосередньо пов'язані зі створенням нематеріальних активів та не амортизуються до моменту, коли нематеріальні активи доведені до стану, придатного до використання.

Основні засоби

Об'єкти основних засобів відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення за їхньою наявністю.

Первісна вартість основних засобів складається з вартості їх придбання, включаючи невідшкодовані податки на придбання, а також будь-які витрати, пов'язані з приведенням основних засобів у робочий стан та їх доставкою до місця використання.

Первісна вартість основного засобу збільшується у випадку здійснення ремонту, реконструкції, модернізації, добудовування, дообладнання, що призводять до збільшення майбутніх економічних вигід від його використання та оцінка таких витрат може бути достовірно визначена.

Усі інші витрати на ремонти, реконструкції відображаються у складі витрат звітного періоду. Якщо суттєві компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці основних засобів.

Об'єкти основних засобів знімаються з обліку при їх вибутті або у випадку, якщо від їх подальшого використання не очікується отримання економічних вигід. Прибуток або збиток від вибуття активу (розраховується як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу), включається до звіту про сукупний дохід у періоді, в якому визнання активу припиняється. Після вибуття активу, що був отриманий від власника, первісна вартість такого активу з додаткового капіталу перекласифіковується до нерозподіленого прибутку.

Знос відображається у звіті про сукупний дохід і нараховується на основі прямолінійного методу з використанням норм зносу, що визначаються, зважаючи на передбачуваний термін служби кожної одиниці основних засобів. Амортизація основних засобів розраховується щомісячно

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

прямолінійним методом відповідно до строків корисного використання. Строки корисного використання визначає комісія по веденню в експлуатацію основних засобів.

Знос придбаних активів та активів, отриманих від власника, починається з моменту, коли відповідний актив був введений в експлуатацію. Термін корисного використання, відповідні норми амортизації та ліквідаційна вартість визначаються для кожного об'єкта згідно з затвердженими в Товариства вимогами.

Для цілей розрахунку амортизації ліквідаційна вартість основних засобів прирівнюється до нуля, крім як для групи «Транспортні засоби», якщо інше не установила комісія при введенні об'єкта в експлуатацію. Для групи «Транспортні засоби» ліквідаційною вартістю є вартість продажу транспортного засобу у віці, в якому закінчився термін корисного використання, який був визначений при оприбуткуванні транспортного засобу або переглянутого терміну корисного використання, якщо мав місце перегляд.

Товариство капіталізує витрати на позики, що мають безпосереднє відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованих активів, як частину вартості цього активу.

Незавершені капітальні інвестиції включають в себе роботи з будівництва, виготовлення, реконструкції, модернізації, технічного переоснащення (шляхом модернізації), придбання об'єктів основних засобів, які на дату балансу не введені в експлуатацію, а також аванси сплачені для придбання таких необоротних активів.

Придбані (виготовлені) основні засоби включають у себе промислово-технологічне обладнання, електричне устаткування, передавальні пристрої, побутове обладнання, комплектуючі тощо.

Незавершені капітальні інвестиції відображаються по собівартості за вирахуванням збитків від знецінення. Незавершене капітальне будівництво та придбані (виготовлені) основні засоби не амортизуються до моменту закінчення будівництва відповідних активів і вводу їх в експлуатацію, коли основні засоби доведені до стану, придатного до використання.

Зменшення корисності нефінансових активів

Одиницею, яка генерує грошові кошти є вся сукупність всіх активів Товариства. На кожну звітну дату Товариство визначає, чи є ознаки можливого зменшення корисності активу. Якщо такі ознаки існують, або якщо необхідно виконати щорічне тестування активу на зменшення корисності, Товариство оцінює суму очікуваного відшкодування активу. Сума очікуваного відшкодування активу - це більша з наступних величин: справедливої вартості активу або сукупності активів, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на продаж, і вартості використання активу. Сума очікуваного відшкодування визначається для окремого активу, за винятком активів, які не генерують надходження грошових коштів, які, в основному, незалежні від надходжень, що генеруються іншими активами або групами активів. Якщо балансова вартість активу перевищує його суму очікуваного відшкодування, актив вважається таким, корисність якого зменшилася і списується до вартості відшкодування. Під час оцінки вартості використання, майбутні грошові потоки дисконтуються за ставкою дисконтування до оподаткування, яка відображає поточну ринкову оцінку вартості грошей у часі та ризики, притаманні активу. Збитки від зменшення корисності визнаються у звіті про фінансові результати за період, в складі тих категорій витрат, які відповідають функції активу, корисність якого зменшилася.

На кожну звітну дату товариство визначає, чи є ознаки того, що раніше визнані збитки від зменшення корисності більше не існують або зменшилися. Якщо така ознака є, розраховується сума відшкодування. Раніше визнані збитки від зменшення корисності відновлюються тільки у тому випадку, якщо мала місце зміна в оцінці, яка використовувалася для визначення суми очікуваного відшкодування активу, з часу останнього визнання збитку від зменшення корисності. У зазначеному випадку балансова вартість активу підвищується до суми очікуваного відшкодування. Отримана сума не може перевищувати балансову вартість (за вирахуванням амортизації), за якою цей актив визнавався б у випадку, якщо б у попередні роки не був визнаний

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

збиток від зменшення корисності. Сторнування вартості визнається у звіті про прибутки та збитки за період. Після такої зміни вартості майбутні амортизаційні відрахування коригуються таким чином, щоб амортизувати переглянуту балансову вартість активу, за вирахуванням ліквідаційної вартості, на систематичній основі протягом строку корисної служби.

Облік фінансових інструментів

Фінансовий актив або фінансове зобов'язання визнається у звіті про фінансовий стан тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною контрактних положень щодо цього інструмента. Оцінка фінансових інструментів на звітну дату здійснюється залежно від класифікації фінансового активу та фінансового зобов'язання. Класифікація визначається під час первісного визнання відповідного фінансового інструменту та залежить від його характеру та призначення.

Класифікація фінансових активів

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що надалі оцінюються за:

- амортизованою собівартістю,
- справедливою вартістю через інший сукупний дохід або
- справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Для визначення методу оцінки фінансових активів застосовуються два критерії:

- бізнес-модель Товариства з управління фінансовими активами; та
- установлені договором характеристики грошових потоків за фінансовим активом.

Якщо товариство оцінює бізнес-модель для новостворених або новопридбаних фінансових активів, для цілей такої оцінки розглядається інформація про те, як грошові потоки реалізовувались у минулому, разом із усією іншою доречною інформацією. Товариство застосовує судження під час оцінювання своєї бізнес-моделі з управління фінансовими активами та розглядає всю доречну інформацію, наявну на дату такого оцінювання.

Боргові фінансові активи можуть бути віднесені до категорії за амортизованою вартістю або до категорії за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, тільки в разі, якщо договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми. Основна сума – це справедлива вартість фінансового активу при первісному визнанні. Проценти складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування та витрати, а також із маржі прибутку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; і
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, які є виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Товариство до категорії «Фінансовий актив, що оцінюється за амортизованою собівартістю» відносить грошові кошти та їх еквіваленти, кошти на депозитних договорах, строком розміщення понад 90 днів, кошти на спеціальному рахунку, що зберігаються там на виконання Закону України «Про електронні довірчі послуги», заборгованість за нарахованими відсотками по депозитних рахунках, дебіторську заборгованість з покупцями та замовниками за електричну енергію та послуги Товариства, дебіторську заборгованість за іншими розрахунками, які виникають на підставі відповідного контракту та погашення якої відбуватиметься грошовими коштами (наприклад, заборгованість за видані поворотні позики). Придбані боргові інструменти інших

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

емітентів (облігації, векселі), відображаються в цій категорії, якщо на дату їх придбання прийнято рішення утримання таких цінних паперів до дати їх погашення без можливого продажу до дати погашення. Таке рішення оформлюється розпорядчим документом директора та надається бухгалтерії для відповідного обліку.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, які є виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

До цієї категорії Товариство відносить боргові інструменти інших емітентів, в разі, якщо на дату їх придбання Товариство не має наміру тримати їх до дати погашення. Також до цієї категорії Товариство відносить акції інших емітентів, якщо вони придбані зі стратегічною метою участі в даному емітенті, тобто без намірів використання цих активів у торговій діяльності. Це рішення є безвідкличним та не може бути змінено у подальшому. На дату придбання такого боргового або дольового інструменту таке рішення оформлюється розпорядчим документом директора та надається бухгалтерії для відповідного обліку. Не зважаючи на ведення обліку за моделлю справедливої вартості для боргових інструментів в прибутку/збитку визнаються процентні доходи за методом ефективної ставки відсотка та витрати на створення резерву під очікувані кредитні збитки. Стосовно дольових інструментів дивіденди по них визнаються в прибутку/збитку на дату, коли отримано право на дивіденди.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Класифікація фінансових зобов'язань

Товариство класифікує фінансові зобов'язання як такі, що надалі оцінюються за:

- справедливою вартістю через прибуток або збиток, або
- амортизованою собівартістю.

Товариство здійснює класифікацію всіх фінансових зобов'язань як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

- фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.
- фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або в разі застосування підходу подальшої участі.
- договорів фінансової гарантії.
- зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.
- умовної компенсації, визнаної Товариством як набувачем при об'єднанні бізнесу. Така умовна компенсація надалі оцінюється за справедливою вартістю з визнанням змін у прибутку або збитку.

До складу фінансових зобов'язань Товариства, що обліковуються за амортизованою вартістю, відноситься: кредиторська заборгованість за електричну енергію; кредиторська заборгованість перед постачальниками товарів, робіт, послуг; інша кредиторська заборгованість, яка є договірною та погашення якої відбуватиметься грошовими коштами; кредити банків або позики, отримані від інших підприємств; власні боргові цінні папери, що випущені.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інакше)

За винятком торговельної дебіторської заборгованості, Товариство під час первісного визнання оцінює фінансовий актив або фінансове зобов'язання за його справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового активу, що не оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток) або мінус (у випадку фінансового зобов'язання, що не оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток) витрати на операцію, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу або фінансового зобов'язання.

При первісному визнанні Товариство оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції, якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування згідно з МСФЗ 15.

Подальша оцінка фінансового активу або фінансового зобов'язання здійснюється відповідно до його класифікації. Вартість фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, зменшується на суми витрат під очікувані кредитні збитки.

Метод ефективного процента

Оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань, які оцінюються за амортизованою собівартістю здійснюється із використанням методу ефективного відсотка. Розрахунок за методом ефективного відсотка здійснюється шляхом застосування ефективного ставки відсотка до валової балансової вартості фінансового інструменту. Ефективна ставка розраховується як ставка, що точно призводить майбутні грошові потоки за фінансовим інструментом до його первісної вартості. У випадку, якщо номінальна (передбачена договором на придбання фінансового інструмента) ставка відсотка суттєво відрізняється від ринкової ставки для аналогічних фінансових інструментів, то для розрахунку ефективного ставки відсотка обирається ринкова ставка. Номінальна ставка вважається ринковою ставкою, якщо угода укладена на ринкових умовах та не існує жодних свідчень, що доводять неринкові умови угоди. Завжди вважаються угодами з ринковими умовами угоди, що укладаються з банками та іншими фінансовими установами на отримання позикових коштів або розміщення коштів, операції з придбання та продажу облігацій, в тому числі облігацій державної позики. Не вважаються ринковими умовами умови угод, що укладаються з фізичними та юридичними умовами на безоплатній або практично безоплатній основі та строк дії таких угод перевищує один рік з дати їх укладання. В такому разі, справедлива вартість фінансового інструменту визначається як дисконтована вартість майбутніх договірних грошових потоків. Ставка дисконтування визначається на підставі офіційно оприлюдненої середньої ставки кредитування банками України з умовами кредитування, наближеними до умов угоди, укладеної Товариством, розрахунок якої здійснюється Національним банком України та публікується на його сайті.

Процентний дохід розраховується за методом ефективного відсотка. Розрахунок здійснюється шляхом застосування ефективного ставки відсотка до валової або балансової вартості фінансового активу.

Процентні витрати розраховується за методом ефективного відсотка. Розрахунок здійснюється шляхом застосування ефективного ставки відсотка до валової балансової вартості фінансового зобов'язання.

Якщо вплив дисконтування не є суттєвим, Товариство використовує «нульову» ставку відсотка для короткострокових безвідсоткових фінансових інструментів.

Зменшення корисності фінансових інструментів

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, дебіторської заборгованості за орендою, за договірним активом або за зобов'язанням із кредитування, і за договором фінансової гарантії та зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.

Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовим інструментом у спосіб, що відображає:

- об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів;
- часову вартість грошей;
- обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Дебіторська заборгованість для розрахунку резерву сумнівних боргів (очікуваних кредитних збитків) визнається сумнівною лише за наявності одного з таких чинників, що свідчать про істотне зменшення суми очікуваного відшкодування дебіторської заборгованості на звітну дату порівняно з моментом її первісного визнання як активу:

- наявності об'єктивних свідчень неплатоспроможності контрагента за договірними зобов'язаннями, за якими прострочено виконання такого зобов'язання (при цьому суб'єктом господарювання державного сектору економіки ведеться претензійно-позовна робота щодо такого контрагента);
- відсутності надходження оплати від дебітора протягом 365 днів.

Товариство використовує спрощений підхід із використанням матриці забезпечень для визначення кредитних збитків за торговельною дебіторською заборгованістю та дебіторською заборгованістю орендарів, передбачений п. Б5.5.35 МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Оцінка очікуваних кредитних збитків щодо торговельної дебіторської заборгованості здійснюється кожного звітного періоду (календарний рік) за описаними вище критеріями оцінки. На основі оцінки, здійснюється розрахунок резерву очікуваних кредитних збитків на кінець кожного звітного періоду (останній день календарного року). При цьому в обліку повинно бути відображене коригування на різницю між розрахованою сумою резерву на звітну дату і вже створеним резервом в попередніх періодах.

Резервування очікуваних кредитних збитків не здійснюється щодо дебіторської заборгованості за електричну енергію, якщо вона є не простроченою. Така дебіторська заборгованість є абсолютно збалансованою з відповідною кредиторською заборгованістю та її погашення забезпечене через існування системи безакцептного списання коштів з ескроу-рахунків контрагентів.

Знецінення коштів на поточних, спеціальних та депозитних рахунках не здійснюється, якщо вони розміщені в банківській установі, кредитний рейтинг якої вище Національної рейтингової шкали та якщо на звітну дату не існує факту прострочення з боку банку повернення коштів.

Знецінення інших фінансових активів здійснюється за моделлю три крокового очікування кредитних збитків. На дату первісного визнання такого фінансового активу Товариство визначає майбутні грошові потоки, стосовно яких є ризик їх не отримання (подія дефолту), та здійснює дисконтування таких потоків під первісну ефективну ставку, та застосовує очікуваний відсоток вірогідності дефолту, що може статися протягом наступних 12 місяців. Якщо на звітну дату очікування дефолту суттєво не збільшилося, то Товариство продовжує оцінювати резерв під очікувані кредитні збитки з розрахунку вірогідності настання події дефолту протягом 12 місяців. Якщо на звітну дату ризик не отримання грошових потоків, що були передбачені відповідним договором, суттєво зріс, проте подія дефолту є лише вірогідною, сума резерву під очікувані кредитні збитки визначається як сума дисконтованих грошових потоків, які не очікується отримати, під первісну ефективну ставку, та застосовує очікуваний відсоток вірогідності дефолту, що може статися протягом всього життєвого циклу фінансового активу.

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

При настанні події дефолту сума резерву під очікувані кредитні збитки визначається як сума дисконтованих грошових потоків, які не очікується отримати, під первісну ефективну ставку.

Припинення визнання фінансових інструментів

Припинення визнання фінансового активу

Товариство припиняє визнання фінансового активу тоді й лише тоді, коли:

- спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу; або
- Товариство передає фінансовий актив (частину фінансового активу або частину групи однорідних фінансових активів), і таке передавання відповідає критеріям для припинення визнання.

Товариство передає фінансовий актив або його частину лише тоді, коли:

- передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу; або
- зберігає за собою договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу, але бере на себе договірне зобов'язання виплачувати грошові потоки одному або кільком одержувачам за угодою, яка відповідає одночасно всім вимогам, визначеним в п. 3.2.5. МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

При припиненні визнання фінансового активу або його частини, в прибутку чи збитку Товариства визнається:

- різниця між балансовою вартістю (визначеною на дату припинення визнання) та одержаною компенсацією (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання) – при припиненні визнання фінансового активу в цілому;
- різниця між балансовою вартістю (визначеною на дату припинення визнання), віднесеною на ту частину, визнання якої припиняється та компенсацією, одержаною за ту частину, визнання якої припиняється (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання) – якщо переданий актив є частиною більшого фінансового активу, а передана частина відповідає критеріям припинення визнання в цілому, то попередня балансова вартість більшого фінансового активу розподіляється між тією частиною, визнання якої триває надалі, та тією частиною, визнання якої припиняється, на основі співвідношень справедливих вартостей таких частин станом на дату передавання. З цією метою збережений актив з обслуговування розглядається як та частина, визнання якої в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності Товариства триває надалі.

Товариство припиняє визнання дебіторської заборгованості, якщо Товариство не має обґрунтованих очікувань щодо відновлення дебіторської заборгованості в цілому або її частини. Списання дебіторської заборгованості з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву очікуваних кредитних збитків. У випадку недостатності суми нарахованого резерву очікуваних кредитних збитків (або у випадку не нарахування такого резерву), сума перевищення безнадійної дебіторської заборгованості над величиною сформованого резерву (у розрізі контрагентів) виключається з складу активів та списується на інші операційні витрати.

Припинення визнання фінансового зобов'язання

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Товариство припиняє визнання фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) тоді й лише тоді, коли воно погашається: тобто тоді, коли зобов'язання, передбачене договором, виконано або анульовано, або коли сплив термін його виконання.

Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), яке було погашене або передане іншій стороні, та виплаченою компенсацією, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається в прибутку або збитку.

Товариство проводить взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань лише тоді, коли Товариство має юридично забезпечене право на взаємозалік визнаних сум і має намір або здійснити розрахунки на нетто-основі, або одночасно реалізувати актив і погасити зобов'язання.

Оцінка справедливої вартості

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії справедливої вартості на основі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 – Ціни котирування (не скориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання
- Рівень 2 – Моделі оцінки, в яких суттєві для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найнижчого рівня ієрархії, можна спостерігати прямо або опосередковано;
- Рівень 3 – Моделі оцінки, в яких суттєвих для оцінки справедливої вартості вихідних даних, що відносяться до найнижчого рівня ієрархії, немає у відкритому доступі.

У випадку активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Товариство визначає необхідність їх переведення між рівнями ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Для цілей розкриття інформації про справедливую вартість Товариство класифікувало активи та зобов'язання на основі їх характеру, притаманним їм характеристикам і ризикам, а також застосованого рівня в ієрархії справедливої вартості, як зазначено вище.

Запаси

Запаси – це активи, які утримуються для подальшого продажу в умовах ведення звичайної господарської діяльності Товариства, або утримуються у формі основних чи допоміжних матеріалів, що будуть використані у процесі надання послуг.

Для цілей бухгалтерського обліку запаси Товариства включають матеріали та інші матеріальні цінності, які призначені для господарських потреб, використовуються при наданні послуг/виконанні робіт.

Одиницею обліку запасів є окреме їх найменування або однорідна група, що мають однакове призначення та однакові умови використання.

Придбані матеріальні активи мають вартість до 1000 грн за одиницю, або очікуваний строк використання яких менше року (незалежно від вартості) вони вважаються малоцінними швидкозношуваними предметами (далі - МШП).

Відповідно, вартість МШП, не слід визнавати запасами, вони підлягають врахуванню у складі витрат одразу при їх отриманні. Підтвердженням використання запасів в господарських операціях є акт на списання МШП на витрати, який складається в момент їх отримання. З метою забезпечення збереження вказаних предметів, вести оперативний кількісний облік таких предметів на позабалансовому рахунку за місцями експлуатації і матеріально-відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання.

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

При відпуску запасів оцінка їх вибуття здійснюється за собівартістю перших за часом надходження запасів за методом ФІФО.

Товариство використовує один і той же метод оцінки для всіх одиниць запасів, які мають однакове призначення та однакові умови використання.

Вартість МШП повністю списується на відповідну статтю витрат при їх закупівлі. Подальший облік МШП ведеться в кількісному вираженні на відповідних позабалансових рахунках.

Гроші та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштів на банківських поточних та спеціальних рахунках, готівки у касі та короткострокових банківських депозитів зі строком первісного розміщення до 90 днів. Відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги», Товариство, як кваліфікований надавач електронних довірчих послуг, здійснює таку діяльність за умови внесення коштів на поточний рахунок із спеціальним режимом використання у банку (рахунок в органі, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів) або страхування цивільно-правової відповідальності для забезпечення відшкодування шкоди, яка може бути завдана користувачам таких послуг чи третім особам. Розмір внеску на поточному рахунку із спеціальним режимом використання у банку (рахунку в органі, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів) або страхової суми не може становити менш як 1000 мінімальних розмірів заробітної плати. Відповідно, кошти, що зберігаються на такому рахунку не вважаються грошовими коштами або їх еквівалентами. Залишок таких коштів відображається в складі необоротних активів в категорії «фінансові активи за амортизованою вартістю», та в розкриттях за ліквідністю зазначається в складі найостаннішого часового проміжку погашення фінансових активів.

Забезпечення

Забезпечення – поточне зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення, яке виникає на Товаристві внаслідок минулих подій, та від погашення якого очікується відтік економічних ресурсів, які втілюють економічні вигоди. Забезпечення визнається Товариством, якщо:

- існує зобов'язання внаслідок минулої події;
- ймовірно, що виконання (погашення) зобов'язання призведе до вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

У разі невиконання зазначених умов забезпечення не визнається.

Сума, визнана як забезпечення, має бути найкращою оцінкою видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання на кінець звітного періоду. Найкраща оцінка видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання – це сума, яку Товариство обґрунтовано сплатило б для погашення зобов'язання, або передало б його третій стороні на кінець звітного періоду. Майбутні події, які можуть впливати на суму, потрібну для погашення зобов'язання, враховуються в розрахунку суми забезпечення, коли є достатні об'єктивні свідчення того, що такі події відбудуться.

Забезпечення довгострокових зобов'язань визнаються у сумі їх теперішньої вартості з застосуванням ефективної ставки дисконтування. Для дисконтування довгострокових забезпечень застосовується ставка додаткового залучення кредитних ресурсів.

Забезпечення для покриття майбутніх збитків діяльності Товариства не створюється.

Забезпечення використовуються для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких вони були створені. Залишок суми забезпечення переглядається на дату річної звітності. Якщо ймовірність

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

відтоку ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди, перестає існувати, відповідне зобов'язання необхідно анулювати. Суми створених забезпечень та відповідні коригування визнаються у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

Довгострокові забезпечення виплат працівникам

Щорічно, перед складанням річної фінансової звітності Товариство розраховує залишок довгострокового забезпечення по виплаті одноразової матеріальної допомоги, яка надається працівнику при його звільненні за власним бажанням у зв'язку з виходом на пенсію (за віком, на пільгових умовах, по інвалідності) вперше. Розрахунок базується на розмірі стажу роботи в електроенергетиці та відповідної кількості посадових окладів, яка залежить від стажу роботи в електроенергетиці. Виплати по закінченні трудової діяльності – це програми виплат по закінченні трудової діяльності, в рамках яких у Товариства виникають зобов'язання з пенсійних виплат в майбутньому. Виплати по закінченню трудової діяльності Товариства включають зобов'язання щодо виплати пенсій, передбачені Колективним договором. Зобов'язання з виплат по закінченню трудової діяльності визнаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності Товариства як забезпечення в порядку, визначеному МСБО 19 «Виплати працівникам».

Сума забезпечення визначається незалежним актуарієм. Розподіл суми поточних послуг на собівартість наданих послуг та адміністративні витрати здійснюється пропорційно чисельності працівників, визначеної на кінець звітного року, витрати на оплату праці яких відображаються відповідно в складі собівартості наданих послуг та адміністративних витрат. Вартістю раніше виконаних робіт працівником є збільшення поточної вартості зобов'язань за програмою з визначеною виплатою щодо робіт, виконаних працівником у попередніх періодах, що виникає у звітному періоді в результаті запровадження виплат по закінченні трудової діяльності або інших довгострокових виплат працівникам або в результаті їхніх змін.

Податок на прибуток

Поточний податок

Поточні податкові активи і зобов'язання за поточний та попередні періоди оцінюються за сумою, передбачуваною до отримання як відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, які застосовуються для розрахунку цієї суми, – це ставки і закони, прийняті або практично прийняті на звітну дату.

Відстрочений податок

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом балансових зобов'язань за усіма тимчасовими різницями на звітну дату між балансовою вартістю активів і зобов'язань, для цілей фінансового обліку та вартістю, що приймається до уваги у податковому обліку.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за усіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первинного визнання активу або зобов'язання у господарській операції, яка не є об'єднанням компаній, і яке на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподаткований прибуток або збиток; і

Відстрочені податкові активи визнаються за усіма оподатковуваними тимчасовими різницями і перенесенням на наступні періоди податкових збитків, якщо існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, щодо якого можна застосувати тимчасову різницю, а також використовувати податкові збитки, перенесені на наступні періоди, крім випадків, коли:

- відстрочений податковий актив, що стосується тимчасових різниць, виникає у результаті первісного визнання активу або зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

компаній, і який на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і

- щодо податкового збитку, що переноситься на наступні податкові періоди, відстрочені податкові активи визнаються, тільки якщо існує ймовірність отримати достатній оподатковуваний прибуток, у відношенні якого можна застосувати раніше накопичений податковий збиток

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату складання звіту про фінансовий стан і зменшується, якщо більше не існує ймовірності отримання достатнього оподаткованого прибутку, який дозволив би реалізувати частину або усю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані раніше відстрочені податкові активи переоцінюються на кожну дату звіту про фінансовий стан і визнаються тоді, коли виникає ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, що дає можливість реалізувати відстрочений податковий актив.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за ставками податку, застосування яких очікується при реалізації активу або погашення зобов'язання, на підставі діючих або оголошених (і практично прийнятих) на дату звіту про фінансовий стан податкових ставок і положень податкового законодавства. Відстрочений податок, який належить до статей, визнаних не у складі прибутку чи збитку, також не визнається у складі прибутку або збитку. Статті відстрочених податків визнаються відповідно до операцій, які покладені в їхню основу, або у складі іншого сукупного доходу, або безпосередньо в капіталі. Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання підлягають взаємозаліку за наявності повного юридичного права зарахувати поточні податкові активи у рахунок поточних податкових зобов'язань і якщо вони відносяться до податків на прибуток, накладених тим самим податковим органом на той же суб'єкт господарювання.

Для розрахунку податку на прибуток застосовані такі ставки податку на прибуток:

2023 рік	18%
----------	-----

При розрахунку сум відстрочених податкових активів і зобов'язань Товариство використовувала ставки податку, які, як очікується, діятимуть у період сторнування тимчасових різниць, які призвели до виникнення відповідних відкладених податкових активів і зобов'язань.

Визнання доходів

Об'єктом обліку доходів від реалізації є індивідуальний контракт з клієнтом. Під контрактом розуміється угода між двома або більше сторонами, яка породжує юридично захищені права та обов'язки, яка необов'язково має юридичну форму договору. Товариство обліковує *договір з клієнтом*, який належить до сфери застосування цього стандарту, тільки тоді, коли виконуються всі перелічені далі критерії:

- сторони договору схвалили договір (письмово, усно чи у відповідності з іншою звичною практикою ведення бізнесу) і готові виконувати свої зобов'язання;
- можливо визначити права кожної сторони відносно товарів або послуг, які будуть передаватися;
- можливо визначити умови оплати за товари або послуги, які будуть передаватися;
- договір має комерційну сутність (тобто очікується, що ризик, час або величина майбутніх грошових потоків суб'єкта господарства зміняться внаслідок договору);
- цілком імовірно, що Товариство отримає компенсацію, в обмін на товари або послуги, які будуть передані клієнту.

На момент укладення договору Товариство оцінює товари або послуги, обіцяні у договорі з клієнтом, та визначає як зобов'язання щодо виконання кожну обіцянку передати клієнтові товар

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

чи послугу (або сукупність товарів чи послуг), які є відокремленими або серію відокремлених товарів або послуг, які по суті є однаковими та передаються клієнтові за однією і тією самою схемою. Товар або послуга, обіцяні Товариством клієнтові, є відокремленими, якщо виконуються обидва такі критерії:

- клієнт може мати вигоду від товару або послуги або самої по собі, або разом з іншими ресурсами, які клієнт може легко отримати (тобто цей товар або послуга здатна бути відокремленою);
- обіцянку Товариства передати товар або послугу клієнтові можна відокремити від інших обіцянок у даному договорі (тобто товар або послуга є відокремленою у контексті даного договору).

Відповідно до вимог Концептуальної основи, дохід — це збільшення активів або зменшення зобов'язань, наслідком якого є зростання власного капіталу, крім як унаслідок здійснення внесків держателями вимог до власного капіталу. Витрати — це зменшення активів або збільшення зобов'язань, наслідком якого є зменшення власного капіталу, крім як унаслідок здійснення розподілу держателям вимог до власного капіталу. Операції з купівлі-продажу електричної енергії не змінюють власний капітал Товариства, оскільки ціна купівлі не може відрізнитися від ціни продажу та навпаки.

Також МСФЗ 15 містить спеціальні додаткові вимоги щодо класифікації сторони у договорі як принципала чи агента. Зокрема, вони полягають у наступному: якщо у наданні товарів або послуг клієнтові задіяна інша сторона, то суб'єкт господарювання має визначити, який характер має його обіцянка: чи вона є зобов'язанням щодо виконання, яке передбачає надання зазначених товарів або послуг ним самим (у такому випадку суб'єкт господарювання є принципалом), чи організацію надання цих товарів або послуг іншою стороною (у такому випадку суб'єкт господарювання є агентом).

Суб'єкт господарювання визначає чи він є принципалом, чи агентом для кожного окремого товару або послуги, обіцяних клієнтові. Зазначений товар або послуга є відокремленим товаром або послугою (або відокремленою сукупністю товарів або послуг), які будуть надані клієнтові. Якщо договір з клієнтом містить більше ніж один зазначений товар або послугу, суб'єкт господарювання може бути принципалом для деяких зазначених товарів або послуг і агентом для інших.

Щоб визначити характер своєї обіцянки, суб'єкт господарювання має: (а) ідентифікувати зазначені товари або послуги, які будуть надані клієнтові (як, наприклад, право на товар або послугу, що надається іншою стороною; та (б) оцінити, чи контролює він кожен зазначений товар або послугу перед передачею товару або послуги клієнту.

Суб'єкт господарювання є принципалом, якщо він контролює зазначений товар або послугу до того, як він передає цей товар або послугу клієнтові. Однак суб'єкт господарювання не обов'язково контролює зазначений товар, якщо суб'єкт господарювання отримує юридичне право власності на цей товар лише на дуже короткий час безпосередньо перед тим, як юридичне право власності переходить до клієнта. Суб'єкт господарювання, який є принципалом, може задовольняти зобов'язання щодо виконання з надання зазначеного товару або послуги сам, або він може залучити іншу сторону (наприклад, субпідрядника), щоб задовольнити все або частину зобов'язання щодо виконання від свого імені.

Коли інша сторона бере участь у наданні товарів або послуг клієнту, суб'єкт господарювання, який є принципалом, отримує контроль над будь-чим із далі наведеного: (а) товаром або іншим активом від іншої сторони, який потім передається клієнту; (б) правом на послугу, яку має виконувати інша сторона, яке надає суб'єкту господарювання можливість спрямувати цю сторону на надання послуги клієнту від імені суб'єкта господарювання; (в) товаром або послугою від іншої сторони,

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

що надалі поєднуються із іншими товарами або послугами в наданні зазначеного товару або послуги клієнту. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання надає суттєві послуги з поєднання товарів або послуг, наданих іншою стороною, у зазначений товар або послугу, щодо яких клієнт уклав договір, суб'єкт господарювання контролює зазначений товар або послугу до того, як цей товар або послугу передано клієнту. Це відбувається тому, що клієнт спочатку отримує контроль над компонентами зазначених товарів або послуг (які включають товари або послуги від інших сторін) та спрямовує їх використання для створення комбінованого результату, який є зазначеним товаром або послугою.

Суб'єкт господарювання є агентом, якщо зобов'язання щодо виконання суб'єкта господарювання полягає в організації надання зазначеного товару або послуги іншою стороною. Суб'єкт господарювання, що є агентом, не контролює зазначений товар або послугу, надані іншою стороною, до того, як цей товар або послуга була передана клієнту. Коли (або в міру того, як) суб'єкт господарювання, який є агентом, задовольняє зобов'язання щодо виконання, то цей суб'єкт господарювання визнає дохід у розмірі будь-якої плати або комісії, на які він очікує отримати право в обмін на організацію надання зазначеного товару або послуги іншою стороною. Платою або комісією суб'єкта господарювання може бути чиста сума компенсації, яку суб'єкт господарювання залишає собі після сплати іншій стороні компенсації, отриманої в обмін на товари або послуги, які мають бути надані цією стороною.

Показники того, що суб'єкт господарювання контролює зазначений товар або послугу до того, як вони передаються клієнтові (а отже є принципалом) включають, зокрема, таке:

- Суб'єкт господарювання несе першочергову відповідальність за виконання обіцянки надати зазначений товар або послугу. Це, зазвичай, включає відповідальність за прийнятність зазначеного товару або послуги (наприклад, першочергову відповідальність за відповідність товару або послуги вимогам клієнта). Якщо суб'єкт господарювання несе першочергову відповідальність за виконання обіцянки надати вказаний товар або послугу, це може означати, що інша сторона бере участь в наданні зазначеного товару або послуги від імені суб'єкта господарювання.
- Суб'єкт господарювання несе ризик щодо запасів до того, як зазначені товари або послуги були передані клієнту, або після передачі контролю клієнту (наприклад, якщо клієнт має право на повернення). Наприклад, якщо суб'єкт господарювання отримує або зобов'язується отримати зазначений товар або послугу перед укладанням договору з клієнтом, це може означати, що суб'єкт господарювання має здатність керувати використанням товару або послуги та отримувати практично всі інші вигоди від них до того, як їх буде передано клієнту.
- Суб'єкт господарювання може на власний розсуд встановлювати ціни на зазначені товари або послуги. Встановлення ціни, яку клієнт сплачує за зазначений товар або послугу може означати, що суб'єкт господарювання має можливість керувати використанням цього товару або послуги та отримувати практично всі інші вигоди. Проте, агент може мати можливість встановлення цін в деяких випадках. Наприклад, агент може мати певну гнучкість у встановленні ціни для отримання додаткового доходу від своєї послуги з організації надання іншими сторонами товарів або послуг.

Зважаючи на те, що:

- Товариство не впливає на формування ціни на електричну енергію, а саме не подає заявки з цінами купівлі-продажу електричної енергії;
- Товариство здійснює купівлю-продаж електричної енергії виключно за запитом та в обсягах визначених продавцем та/або покупцем;
- відповідальність за небаланси електричної енергії несе оператор системи передачі;
- Товариство виконує функцію із організації продажу електричної енергії та відповідає лише за проведення розрахунків за результатами торгів.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Отже, відповідно до МСФЗ 15, за договорами купівлі-продажу електричної енергії Товариство виступає агентом та повинне визнавати у складі доходів лише агентську винагороду у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку.

Визнання витрат

Товариство визнає витрати в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за умови дотримання двох критеріїв:

- є ймовірність зменшення (вибуття) майбутніх економічних вигод, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань;
- витрати (сума зменшення активів або збільшення зобов'язань) може бути достовірно визначена.

Основні особливості визнання витрат у звіті про прибутки та збитки такі:

- дотримання безпосереднього взаємозв'язку між понесеними витратами та заробленим доходом від конкретних статей або відповідності понесених витрат доходам;
- використання процедур систематичного і раціонального розподілу у випадку, коли виникнення економічних вигід очікується протягом декількох звітних періодів і зв'язок з доходом можна визначити лише в широких межах або непрямо;
- визнання витрат відбувається негайно (у періоді їх понесення) у випадках, коли: (1) вони не створюють очікуваних майбутніх економічних вигід; (2) актив перестає відповідати критеріям визнання активу в балансі; (3) витрати не можливо прямо пов'язати з доходом певного періоду; (4) при виникненні зобов'язань без визнання конкретного активу.

Витрати в бухгалтерському обліку Товариства класифікуються:

- собівартість наданих послуг з організації торгів;
- адміністративні витрати;
- інші операційні витрати;
- фінансові витрати.

Капіталізації підлягають лише ті витрати, що безпосередньо відносяться до придбання, будівництва (поліпшення) чи створення кваліфікаційного активу. Інші фінансові витрати визнаються у складі прибутку чи збитку відповідного періоду.

Облік оренди

Загальні підходи до обліку оренди

Об'єктом обліку в операціях оренди є окремий договір оренди. На початку дії договору Товариство оцінює чи є договір орендою, або чи містить договір оренду. Договір є договором оренди, чи договором, який містить оренду, якщо договір передає Товариству право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Датою початку оренди є, як правило, дата підписання акту приймання-передачі базового активу або іншого документа, який підписується Товариством та орендодавцем і засвідчує передачу об'єкта майна в оренду Товариству. В більшості випадків Товариство визначає строк оренди в рамках строку дії орендного договору в кількості повних календарних місяців від дати початку оренди до дати закінчення строку дії договору. Товариство переглядає строк оренди, якщо її період, який не підлягає достроковому припиненню, був змінений.

В договорах оренди, в яких Товариство виступає орендарем, компоненти оренди відокремлюються від компонентів, які не є орендою і які обліковуються згідно з іншими стандартами (наприклад, комунальні платежі та інші додаткові платежі, передбачені договорами оренди). Окремий

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

ідентифікований актив в таких договорах є об'єктом обліку як актив з права користування. Одночасно з його визнанням визнається орендне зобов'язання.

Товариство не визнає актив з права користування та орендне зобов'язання та відображає в обліку орендні платежі, пов'язані з орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди або на іншій систематичній основі, якщо така основа більше відображає модель отримання вигоди від об'єкта оренди, щодо:

- короткострокової оренди, коли строк оренди не перевищує 12 місяців і не очікується його пролонгація, та
- оренди, за якою базовий актив є малоцінним, тобто його вартість не перевищує 20 мінімальних заробітних плат, визначених на 1 січня року отримання орендованого активу.

Нарахування амортизації об'єктів прав оренди здійснюється на щомісячній основі прямолінійним методом, починаючи з дати визнання.

На дату початку оренди орендне зобов'язання оцінюється Товариством за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, застосовуючи припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити, і витрати (зусилля) на її визначення є прийнятними та значно меншими ніж потенційний вплив точності оцінки ставки на фінансову звітність Товариства. В іншому разі Товариство застосовує ставку додаткових запозичень. Для оцінки ставки додаткових запозичень Товариство використовує інформацію Національного банку України, стосовно середньої ставки банківських кредитів, що надаються на умовах, аналогічних умовам договору оренди в частині строку та валюти розрахунків.

Зобов'язання за договорами оренди відображаються у звіті про фінансовий стан у складі інших довгострокових і поточних зобов'язань із розкриттям детальної інформації у примітках до фінансової звітності. Процентні витрати за зобов'язанням з оренди відображаються у складі фінансових витрат. Якщо орендні платежі передбачені у іноземній валюті (не має значення, чи будуть платежі у валюті або в еквіваленті в гривнях, але за курсом, що кожного разу в обов'язковому порядку застосовується для здійснення оплати оренди, таке зобов'язання вважається зобов'язанням в іноземній валюті, та його залишок підлягає перерахунку в гривні на кінець кожного місяця.

В тому числі до договорів оренди Товариство відносить договір з розробником програмного забезпечення, яке використовується для проведення торгів електричною енергією, оскільки такий договір має ознаки договору оренди згідно з МСФЗ 16 «Оренда». А саме, Товариство отримує економічні вигоди від використання даного активу, оскільки завдяки цьому програмному забезпеченню можливо проведення торгів електричною енергією та отримання доходу за надання послуг Товариства. Це програмне забезпечення є суттєво модифіковано під вимоги Товариства та не може бути використано жодною іншою компанією, отже Товариство контролює та керує правом використання даного активу. На дату переходу на МСФЗ Товариство розраховує вартість активу з права користування та зобов'язання по несплачених орендних платежах та відображає необхідні коригування при переході на МСФЗ.

Зміни в обліковій політиці

Згідно з частиною 5 статті 8 Закону України від 16.07.1999 № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Міністерство енергетики України розглянуто облікову політику за міжнародними стандартами фінансової звітності АТ «Оператор ринку», яка викладена у редакції наказу товариства від 29 грудня 2021 №11 «Про облікову політику АТ «Оператор ринку», та погоджено її листом від 05.01.2022 №26/1.3-23.2-177.

Протягом звітного року приводився у відповідність до затвердженої структури товариства додаток 2 «Структура витрат» цієї облікової політики шляхом викладення її у новій редакції (накази «Про внесення змін до облікової політики» від 27.03.2023 №154, від 04.04.2023 №178, від 12.06.2023 №252).

Діюча структура управління АТ «Оператор ринку» затверджена наказом товариства від 28.12.2023 №484, тому приведення у відповідність до затвердженої структури товариства додатку 2

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

«Структура витрат» відбулося після закінчення звітного періоду наказом «Про внесення змін до облікової політики» від 19.01.2024 №29.

Події після звітної дати

Події, що відбулися після звітної дати і до дати затвердження фінансових звітів до випуску та які надають додаткову інформацію щодо фінансової звітності Товариства, відображаються у фінансовій звітності. Події, що відбулися після звітної дати і які не впливають на фінансову звітність Товариства на цю дату, розкриваються у примітках до фінансової звітності, якщо такі події суттєві.

4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації

Товариство прийняло документ «Розкриття інформації про облікові політики», який вніс зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» з 01 січня 2023 року. Хоча правки не призвели до змін у самій обліковій політиці, вони вплинули на інформацію про облікову політику, що розкривається у фінансовій звітності. Поправки вимагають розкриття інформації про суттєві, а не значні аспекти облікової політики. Поправки також надають керівництво щодо застосування принципу суттєвості до розкриття інформації про облікову політику, допомагаючи компаніям надавати корисну інформацію про облікову політику, характерну для конкретної компанії, яка необхідна користувачам для розуміння іншої інформації у фінансовій звітності. Керівництво переглянуло розкриття облікової політики та оновило інформацію, розкрити примітці «Основні облікові оцінки та припущення».

МСБО 1 «Подання фінансової звітності»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, зміни щодо класифікації зобов'язань як поточні або непоточні та нові вимоги щодо подання непоточних зобов'язань із спеціальними умовами не вносилися.

Поправка зміщує акцент з очікування та наміру суб'єкта господарювання рефінансувати або відстрочити зобов'язання на більш об'єктивний критерій - чи має суб'єкт господарювання право зробити це на кінець звітного періоду.

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія матиме поточні і непоточні зобов'язання зі спеціальними умовами (ковенантами).

Товариство не застосувало зміни щодо класифікації зобов'язань як поточні або непоточні та нові вимоги щодо подання непоточних зобов'язань із спеціальними умовами у фінансовій звітності за 2023 рік.

МСФЗ 16 «Оренда»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, доповнення щодо операцій продажу і зворотної оренди не вносилися.

Документ «Орендні зобов'язання в операціях продажу та зворотної оренди», випущений у вересні 2022 року, орендар-продавець застосовує до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або пізніше.

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія здійснюватиме операції продажу зі зворотною орендою.

Товариство не застосувало зміни щодо операцій з продажу зі зворотною орендою у фінансовій звітності за 2023 рік.

МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, доповнення щодо угод про фінансування постачальників не вносилися.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Поправки уточнюють вимоги до розкриття інформації з метою посилення чинних вимог, які покликані допомогти користувачам фінансової звітності зрозуміти вплив фінансових угод з постачальниками на зобов'язання, грошові потоки та схильність до ризику ліквідності.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати. Дострокове застосування дозволяється, але необхідно буде розкрити інформацію про це.

Вплив відповідних змін на фінансову звітність товариства не очікується.

Товариство не застосовувало зміни щодо розкриття інформації про угоди фінансування постачальників у фінансовій звітності за 2023 рік.

МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, доповнення щодо відсутності можливості обміну валют не вносилися.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2025 року або після цієї дати. Дострокове застосування дозволяється, але необхідно буде розкрити інформацію про це. При застосуванні поправок організація не повинна перераховувати порівняльну інформацію.

Зазначені перехідні положення можуть мати вплив на майбутні звітні періоди, якщо компанія використовуватиме в своїй діяльності валюту з відсутністю обміну.

Товариство не застосовувало зміни щодо відсутності можливості обміну валюти у фінансовій звітності за 2023 рік.

МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»

До облікової політики, що застосована для підготовки і подання фінансової звітності за 2023 рік, доповнення щодо продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством не вносилися.

У грудні 2015 року Рада з МСФЗ вирішила відкласти дату набуття чинності поправок до того часу, поки вона не завершить роботу над будь-якими поправками, що є результатом її дослідницького проекту щодо методу участі в капіталі. Дострокове застосування поправок, як і раніше, дозволяється. Поправки повинні застосовуватися перспективно.

Вплив відповідних змін на фінансову звітність товариства не очікується.

Товариство не застосовувало зміни щодо продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством у фінансовій звітності за 2023 рік.

5. виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності

Виправлення помилок у фінансовій звітності АТ «Оператор ринку» у 2023 року не відбувалося.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

6. Нематеріальні активи

У складі нематеріальних активів відбулися наступні зміни:

	Авторське право та суміжні з ним права	Право на користування програмним забезпеченням для функціонування РДН/ВДР	Незавершені капітальні інвестиції	Всього:
Первісна вартість				
на 01 січня 2022 року	18 417	28 660	1 154	48 231
Придбання	507	20 811	15 635	36 953
Модернізація	1 680	-	-	1 680
Припинення визнання активу (закінчення договору з СФЕРА)	-	(28 661)	-	(28 661)
на 31 грудня 2022 року	20 604	20 810	16 789	58 203
Придбання	18 837	-	32	18 869
Модернізація	3 044	-	-	3 044
Введення в експлуатацію	-	-	(16 789)	(16 789)
Вибуття	(996)	-	-	(996)
на 31 грудня 2023 року	41 489	20 810	32	62 331
Накопичена амортизація				
на 01 січня 2022 року	(4 498)	(17 524)	-	(22 022)
Нараховано амортизації за рік	(3 709)	(16 341)	-	(20 050)
Інші зміни	-	28 662	-	28 662
на 31 грудня 2022 року	(8 207)	(5 203)	-	(13 410)
Нараховано амортизації за рік	(6 788)	(10 405)	-	(17 193)
Списано амортизації за рік	1 158	-	-	1 158
на 31 грудня 2023 року	(13 837)	(15 608)	-	(29 445)
Балансова вартість				
на 01 січня 2022 року	13 919	11 136	1 154	26 209
на 31 грудня 2022 року	12 397	15 607	16 789	44 793
на 31 грудня 2023 року	27 652	5 202	32	32 886

Первісна вартість нематеріальних активів на початок 2023 року становить 41 414 тис. грн, знос 13 410 тис. гривень. Також у складі нематеріальних активів на початок року обліковувалися незавершені капітальні інвестиції на суму 16 789 тис. гривень. У 2023 році було введено в експлуатацію та модернізовано нематеріальних активів на загальну суму 21 881 тис. грн та списано на загальну суму 996 тис. гривень. Нарахована амортизація нематеріальних активів за звітний період становить 17 193 тис. грн, зменшено амортизацію за рахунок списання програмних комплексів на загальну суму 1 158 тис. гривень. Залишок нематеріальних активів станом на кінець дня 31.12.2023 становить 62 331 тис. грн, знос 29 445 тис. гривень. Залишкова вартість станом на

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

кінець дня 31.12.2022 становить 32 854 тис. гривень. Також у складі нематеріальних активів обліковуються незавершені капітальні інвестиції на суму 32 тис. гривень.

Довідково:

02 червня 2022 року АТ «Оператор ринку» підписано договір №12/503-3в-ВС з АТ «Сфера» щодо отримання послуг (оренда активу з права користування програмним забезпеченням) для функціонування РДН/ВДР (програмний комплекс «XMtrade/PXS») з 01.07.2022 по 30.06.2024. Вартість послуг за цим договором складається з фіксованих місячних платежів у розмірі 29 600 євро. Товариством розраховано у валюті договору вартість активу з права користування та зобов'язання по несплачених орендних платежах та відображено в обліку у сумі 676 тис євро (20 811 тис. грн на час визнання відповідно). Процентні (фінансові) витрати за орендними зобов'язаннями складають 34 тис. євро та нараховуються протягом часу використання активу.

Строки корисного використання нематеріальних активів становлять 12-99 місяців.

7. Основні засоби

У складі основних засобів відбулись наступні зміни:

	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та інвентар	Інші основні засоби	Малоцінні необоротні матеріальні активи (по кожному об'єкту)	Актив з права оренди майна	Незавершені капітальні інвестиції	Всього:
Первісна вартість									
на 01 січня 2022 року	23 152	32 452	1 571	330	20	1 254	-	-	58 779
Придбання	-	629	-	60	-	282	-	39	1 010
Безоплатно отримані	-	-	-	-	-	-	-	555	555
Модернізація	-	-	2	40	-	-	-	-	42
Визнання активу з права оренди офісного приміщення	-	-	-	-	-	-	3 442	-	3 442
на 31 грудня 2022 року	23 152	33 081	1 573	430	20	1 536	3 442	594	63 828
Придбання	-	14 888	-	39	-	568	-	-	15 495
Модернізація	-	944	-	-	-	-	-	-	944
Модель собівартості	(28)	-	-	-	-	-	-	-	(28)
Введення в експлуатацію	-	-	-	-	-	-	-	(594)	(594)
Вибуття	-	-	-	(8)	-	(27)	(105)	-	(140)
на 31 грудня 2023 року	23 124	48 913	1 573	461	20	2 077	3 337	-	79 505

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Накопичена амортизація на 01 січня 2022 року	(1 127)	(8 273)	(50)	(128)	-	(1 254)	-	-	(10 832)
Нараховано амортизації за рік	(1 356)	(10 036)	(91)	(103)	(3)	(282)	(265)		(12 136)
на 31 грудня 2022 року	(2 483)	(18 309)	(141)	(231)	(3)	(1 536)	(265)	-	(22 968)
Нараховано амортизації за рік	(1 360)	(8 577)	(89)	(101)	(2)	(569)	(3 312)		(14 010)
Інші зміни	13	-	-	-	-	28	3 577		3 618
на 31 грудня 2023 року	(3 830)	(26 886)	(230)	(332)	(5)	(2 077)	-	-	(33 360)
									-
Балансова вартість на 01 січня 2022 року	22 025	24 179	1 521	202	20	-	-	-	47 947
на 31 грудня 2022 року	20 669	14 772	1 432	199	17	-	3 177	594	40 860
на 31 грудня 2023 року	19 294	22 027	1 343	129	15	-	3 337	-	46 145

Первісна вартість основних засобів на початок 2023 року становить 63 234 тис. грн, знос 22 968 тис. гривень. Також у складі основних засобів на початок року обліковувалися незавершені капітальні інвестиції на суму 594 тис. гривень. За 2023 рік було введено в експлуатацію та модернізовано основних засобів на загальну суму 19 910 тис. грн, вибуло на загальну суму 3 639 тис. гривень. Нарахована амортизація основних засобів за звітний період 14 012 тис. гривень. Списано амортизацію активу з права користування та інших ОЗ на загальну суму 3 620 тис. гривень. Залишок основних засобів станом на кінець дня 31.12.2023 становить 79 505 тис. грн., знос 33 360 тис. гривень. Залишкова вартість станом на кінець дня 31.12.2023 становить 46 145 тис. гривень.

Управлінським персоналом було прийнято рішення щодо проведення незалежним оцінювачем визначення суми очікуваного відшкодування (зменшення корисності) та відсутності/наявності знецінення необоротних активів АТ «Оператор ринку», що обліковуються на рахунку бухгалтерського обліку 103 «Будинки та споруди», відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів» станом на 31.12.2023 року. Незалежний оцінювач після вивчення юридичної, фінансової та економічної діяльності Товариства, на основі отриманої інформації з використанням ринкової, статистичної та іншої інформації, отриманої з відкритих джерел з урахуванням обмежуючих умов, проведених розрахунків дійшов висновку, що знецінення присутнє тільки для однієї інвентарної позиції (внутрішньої металопластикової конструкції (перегородка зі склопакетами) №00-000532, що зумовлене пошкодженням частини конструкції (деформацією). Для всіх інших позицій знецінення відсутнє.

Загальна вартість транспортних засобів на кінець звітного періоду становить 1 343 тис. гривень.

Діапазон строків корисного використання (експлуатації) основних засобів становить від 12 до 240 місяців, в тому числі по групах:

- будинки, споруди - 12 до 240 місяців;
- машини та обладнання - 12 до 120 місяців;
- транспортні засоби - 60 місяця;
- інструменти, прилади, інвентар, меблі - 12 до 144 місяців.

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

АТ «Оператор ринку» у 2022 році розпочало орендувати для адміністративно-виробничої діяльності частину нежитлового приміщення загальною площею 863 м.кв. за адресою м. Київ, вул. Кудряшова, 14-б відповідно до договору оренди з ТОВ «МАРТІН ЛОФТ» від 01.12.2022 №К-01/22. Договір продовжено на аналогічних умовах на 2024 рік. Дисконтована сума (теперішня вартість) за договором складає 3 199 тис. грн та 281 тис. грн процентних (фінансових) витрат за орендними зобов'язаннями підлягають донарахуванню.

Також АТ «Оператор ринку» орендує частину нежитлового приміщення загальною площею 59,7 м.кв. за адресою м. Київ, вул. Електротехнічна, 4-а відповідно до договору оренди з ТОВ «Ремонтник» від 14.12.2023 №12/87. Дисконтована сума (теперішня вартість) за договором складає 138 тис. грн та 12 тис. грн процентних (фінансових) витрат за орендними зобов'язаннями підлягають донарахуванню.

На 31 грудня 2023 року основні засоби не були надані в якості забезпечення за кредитами та позиками.

8. Запаси

Сума запасів складає:

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Запасні частини	57	39
Паливо	215	83
Інші матеріали	799	600
	1 071	722

На дату балансу 31 грудня 2023 року Товариство не мало залишків запасів, що втратили свої первісні якості або стосовно яких змінилась кон'юнктура ринку і, відповідно, вартість яких потребує коригування до чистої вартості реалізації.

9. Дебіторська заборгованість

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги - це заборгованість покупців за куповану електричну енергію на РДН/ВДР та за послуги АТ «Оператор ринку»:

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Дебіторська заборгованість	154 993	607 502
Резерв кредитних збитків	-	-
	154 993	607 502

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами складається з:

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Розрахунки за виданими авансами за електроенергію	-	-
Розрахунки за виданими авансами на придбання ОЗ	22 405	14 217
Розрахунки за виданими авансами по господарській діяльності	59	299
	22 464	14 516

Інша поточна дебіторська заборгованість складається з:	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Розрахунки за претензіями	1 168	872
Розрахунки з іншими дебіторами (відсотки за залишками коштів на поточних рахунках підприємства, які знаходяться в установах банків)	598	1 373
Розрахунки з державними цільовими фондами	-	89

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Резерв кредитних збитків	(249)	(276)
Розрахунки з іншими кредиторами (в національній валюті)	1 732	437
	3 249	2 495

Далі показані зміни у сумі резерву під очікувані кредитні збитки по іншій поточній дебіторській заборгованості:

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Резерв під кредитні збитки за основною діяльністю на початок періоду	276	295
припинене визнання активу (використання резерву)	(27)	(19)
нарахування резерву	-	-
Резерв під кредитні збитки за основною діяльністю на кінець періоду	249	276

10. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
ПАТ «ОЩАДБАНК»	35 348	3 242
ПАТ «УКРГАЗБАНК»	3 931	76 521
ПАТ «УКРЕКСІМБАНК»	8	9
Державне казначейство України (електронний рахунок у СЕА ПДВ)	15 331	3 730
	54 618	83 502

Вищезазначені банки згідно з міжнародним рейтинговим агентством Fitch станом на 31 грудня 2023 року мають кредитний ризик «В».

Необхідності залучення кредитів банку на покриття збільшення потреби в оборотних коштах протягом звітного року не виникало.

Рух коштів в результаті господарської діяльності Товариства:

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Надходження від операційної діяльності	394 591	354 914
інші надходження у т.ч.:	98 199 491	68 748 217
за електроенергію*:	98 199 491	68 741 717
довгострокові активи	-	6 500
	98 594 082	69 103 131

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Витрати від операційної діяльності	(274 980)	(222 146)
інші витрачання у т.ч.:	(98 253 801)	(68 749 142)
за електроенергію*:	(98 199 491)	(68 741 717)
розрахунки зі страхування	(111)	(1 571)
послуги банків	(2 115)	(2 082)
оренда та комунальні послуги	(2 585)	(2 599)
виплати по колективному договору	-	-
довгострокові активи	-	-
інші	(49 499)	(1 173)
	98 528 781	68 971 288

*відповідно до МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та облікової політики за міжнародними стандартами фінансової звітності АТ «Оператор ринку», Товариство виступає агентом та визнає у

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

складі доходів лише агентську винагороду у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку.

Станом на 31 грудня 2023 року обмеження щодо використання коштів на банківських рахунках відсутні.

11. Інші оборотні активи

Відповідно до облікової політики Товариства дебіторська та кредиторська заборгованість за реалізовану електроенергію на РДН та ВДР відображається у звітності розгорнуто. Дебіторська та кредиторська заборгованість за електричну енергію, за послуги Товариства відображається у звітності з урахуванням податку на додану вартість, оскільки розрахунки з контрагентами фактично передбачають оплату і податку на додану вартість. Для уникнення подвійного включення показників залишків ПДВ у звітності, залишки за технічними рахунками обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту (рахунки 644 та 643) згортаються один з одним та відображається залишок на нетто-основі.

Інші оборотні активи станом на 31 грудня 2023 року у сумі 29 258 тисяч гривень (на 31 грудня 2022 року 25 262 тисяч гривень) складаються з сум податкового кредиту по незареєстрованим податковим накладним за електричну енергію.

12. Зміни у власному капіталі

Товариство отримало чистий прибуток за результатами фінансово-господарської діяльності за 2023 рік у сумі 36 266 тисяч гривень, нараховано дивіденди в сумі 40 246 тисяч гривень та інші зміни в капіталі в сумі 673 тисяч гривень.

Базою для нарахування дивідендів є чистий фінансовий результат (прибуток) за звітний період. Статутний капітал Товариства складає 103 921 тисяч гривень та був визначений відповідно до Порядку реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, що створюються у процесі приватизації та корпоратизації, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26.02.2013 № 248. Зареєстрований статутний капітал на дату державної реєстрації Товариства (20 грудня 2021 року) було сформовано і сплачено повністю. Зміни розміру статутного капіталу з дати державної реєстрації не відбувалось.

Резервний капітал Товариства складає 2 937 тис. гривень. Резервний капітал було сформовано у 2022 році за рахунок чистого фінансового результату (прибутку) за звітний період. Змін у резервному капіталі Товариства протягом 2023 року не відбувалось.

Інші зміни в капіталі складають 673 тис. грн, це зобов'язання за програмами з визначеною виплатою відповідно до Колективного договору Товариства.

13. Інші довгострокові зобов'язання

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Довгострокові зобов'язання		6 822
Забезпечення виплат працівникам	2 816	368
	2 816	7 190

Довгострокові зобов'язання - заборгованість перед АТ «Сфера» за нематеріальний актив з наданим правом користування.

Забезпечення виплат працівникам – це програми виплат по закінченні трудової діяльності та забезпечення виплат працівникам до ювілейних дат, в рамках яких у Товариства виникають зобов'язання з пенсійних виплат в майбутньому.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Вартість довгострокових забезпечень виплат працівникам на 31 грудня 2023 року представлена наступним чином:

Показник	2023	2022
На початок звітного періоду	368	382
Вартість поточних послуг	2 382	-
Витрати на відсотки	66	-
Інші доходи		(14)
На кінець звітного періоду	2 816	368

Основні припущення, використані під час визначення суми виплат працівникам, були представлені таким чином:

	2023	2022
Ставка дисконту	17,8%	17,9%
Темпи зростання заробітної плати	12,8%	11,0%

14. Визнані зобов'язання

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (код рядка 1610) представлені сумами дисконтованої заборгованості перед АТ «Сфера» за нематеріальний актив з наданим правом користування та послуги з оренди приміщення ТОВ «МАРТІН ЛОФТ» та ТОВ «Ремонтник».

(У 2022 році Інші довгострокові зобов'язання (код рядка 1515) за винятком довгострокового забезпечення виплат працівникам також було представлено сумами дисконтованої заборгованості перед АТ «Сфера» за нематеріальний актив з наданим правом користування та послуги з оренди приміщення ТОВ «МАРТІН ЛОФТ»)

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Довгострокове зобов'язання	-	6 822
Поточна частина зобов'язання	11 979	17 516
	11 979	24 338

Нижче наведено балансову вартість дисконтованих зобов'язань та їх рух протягом періоду:

	2023	2022
Станом на 1 січня	24 338	8 216
Приріст відсотків	979	770
Платежі	(17 622)	(15 017)
Інші зміни	4 284	30 369
Станом на 31 грудня	11 979	24 338
в т.ч.:		
Короткострокові зобов'язання	11 979	17 516
Довгострокові зобов'язання	-	6 822

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

15. Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю:

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Кредиторська заборгованість за електричну енергію на ВДР	26 252	155 564
Кредиторська заборгованість за електричну енергію на РДН	128 004	448 590
Кредиторська заборгованість за інші товари та послуги	175	111
	154 431	604 265

Кредиторська заборгованість за одержаними авансами:

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Кредиторська заборгованість за одержаними авансами за послуги	1 823	1 326
	1 823	1 326

16. Дохід від реалізації

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Дохід від оплати послуг	297 141	281 961
Дохід від фіксованого платежу	15 135	11 536
Інші послуги	943	27
	313 219	293 524

Обліковою політикою АТ «Оператор ринку» встановлено, що відповідно до МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», Товариство виступає агентом та визнає у складі доходів лише агентську винагороду у розмірі змінного та фіксованого платежів від учасників ринку. В бухгалтерському обліку платежі отримані від продажу електричної енергії на РДН та ВДР відображаються у складі іншого доходу, здійснені платежі при купівлі електричної енергії на РДН та ВДР відображається у складі інших витрат та при складанні Звіту про фінансові результати визначаються згорнуто.

Загальний обсяг операцій купівлі/продажу електричної енергії становить:

	2023	2022
РДН	274 548	249 731
ВДР	22 594	32 230
	297 142	281 961

Ринок «на добу наперед»

Дебіторська заборгованість за електричну енергію на РДН станом на 01.01.2023 складає 448 590 тис. грн - це заборгованість покупців електроенергії за період з 30 по 31 грудня 2022 року, та відповідно кредиторська заборгованість за електричну енергію на РДН станом на 01.01.2023 складає 448 590 тис. грн - це заборгованість перед продавцями електроенергії за 30 по 31 грудня 2022 року.

За 2023 рік куплено/продано електричної енергії на РДН 20 750 тис. МВт на загальну суму 90 079 891 тис. грн, та сплачено коштів 90 400 477 тис. гривень.

Дебіторська заборгованість за електричну енергію на РДН станом на 31.12.2023 складає 128 004 тис. грн - це заборгованість покупців електроенергії за 31 грудня 2023 року, та відповідно кредиторська заборгованість за електричну енергію на РДН станом на 31.12.2023 складає 128 004 тис. грн - це заборгованість перед продавцями електроенергії за 31 грудня 2023 року.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Внутрішньодобовий ринок

Дебіторська заборгованість за електричну енергію на ВДР станом на 01.01.2023 складає 155 564 тис. грн - це заборгованість покупців електроенергії за період з 28 по 31 грудня 2022 року, та відповідно кредиторська заборгованість за електричну енергію на ВДР станом на 01.01.2023 складає 155 564 тис. грн - це заборгованість перед продавцями електроенергії за період з 28 по 31 грудня 2022 року.

За 2023 рік куплено/продано електричної енергії на ВДР 1 657 тис. МВт. на загальну суму 7 669 702 тис. грн, та сплачено коштів 7 799 014 тис. гривень.

Дебіторська заборгованість за електричну енергію на ВДР станом на 31.12.2023 складає 26 252 тис. грн - це заборгованість покупців електроенергії за період з 29 по 31 грудня 2023 року, та відповідно кредиторська заборгованість за електричну енергію на ВДР станом на 31.12.2023 складає 26 252 тис. грн - це заборгованість перед продавцями електроенергії за період з 29 по 31 грудня 2023 року.

17. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

	2023	2022
Витрати на оплату праці	47 693	46 064
Амортизація	24 965	30 385
Відрахування на соціальні заходи	8 652	8 259
Витрати майбутніх періодів (програмне забезпечення)	16 364	5 330
Внесок на регулювання	254	171
Матеріальні витрати	304	86
Інші витрати	4 805	2 390
Всього	103 037	92 685

18. Інші операційні доходи

	2023	2022
Дохід отримання відсотків	13 207	5 668
Дохід від визнаних судом штрафних санкцій	185	101
Дохід від операційної курсової різниці	-	-
Інші доходи	94	208
Всього	13 486	5 977

19. Адміністративні витрати

	2023	2022
Витрати на оплату праці	101 252	103 749
Відрахування на соціальні заходи	14 280	12 604
Інформаційні, аудиторські та інші послуги	1 915	2 314
Розрахунково-касове обслуговування	2 057	1 929
Амортизація	4 386	1 426
Матеріальні витрати	606	205
Податки та збори	37	31
Інші витрати	7 298	2 651
Всього	131 831	124 909

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

20. Інші операційні витрати

	2023	2022
Витрати щодо курсових різниць	941	6 287
Створення забезпечення/резерву		2 055
Витрати на профспілку	20 666	372
Виплати по колективному договору		-
Інші витрати операційної діяльності	20 634	528
Всього	42 241	9 242

21. Фінансові витрати

	2023	2022
Відсоткові витрати по дисконтованій заборгованості по АТ «Сфера» (нематеріальний актив з наданим правом користування)	683	660
Відсоткові витрати за орендними зобов'язаннями з оренди приміщення	296	110
Відсоткові витрати за пенсійним забезпеченням	66	
Всього	1 045	770

22. Витрати (дохід) з податку на прибуток

Прибуток Товариства є базою оподаткування податком на прибуток підприємств. Протягом року, що закінчився 31 грудня 2023 року, прибуток Товариства оподатковувався податком на прибуток підприємств в Україні за ставкою 18%. Звірка між податком на прибуток та витратами з податку на прибуток:

	2023	2022
Поточний податок на прибуток	11 621	15 349
Витрати/ (доходи) з відстроченого податку	1 067	(1 526)
Витрати/(доходи) з податку на прибуток	12 688	13 823

Компоненти витрат з податку на прибуток для Товариства протягом років, які закінчилися 31 грудня, були представлені таким чином:

	2023	2022
Прибуток/(збиток) до оподаткування	48 953	72 555
Витрати/(доходи) з податку на прибуток за податковою ставкою у розмірі 18%	8 812	13 060
Інші різниці	3 876	763
Витрати/(доходи) з податку на прибуток	12 688	13 823

Нижче представлені основні відстрочені податкові зобов'язання та активи, визнані Товариством, та зміни за рік:

	1 січня 2023 року	Визнано в прибутку чи збитку	31 грудня 2023 року
Основні засоби	(1 034)	669	(365)
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	1 411	(1 366)	45
Резерв на створення забезпечень для відшкодування майбутніх витрат	370	(370)	-
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	747	(1 067)	320

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

	1 січня 2022 року	Визнано в прибутку чи збитку	31 грудня 2022 року
Основні засоби	(2 194)	1 160	(1 034)
Резерв під знецінення дебіторської заборгованості	1 414	(3)	1 411
Резерв на створення забезпечень для відшкодування майбутніх витрат	-	370	370
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	(780)	1 527	747

23. Розрахунки з бюджетом

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Податок на прибуток	(5 161)	-
Податок на додану вартість	-	(4 150)
	(5 161)	(4 150)

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Частина чистого прибутку	10 880	17 620
Податок на прибуток	-	10 133
Податок з доходів фізичних осіб	1 028	1 249
Податок на додану вартість	6 798	-
Інші податки	67	86
	18 773	29 088

24. Поточні забезпечення

Поточні забезпечення становлять 15 133 тисяч гривень станом на 31 грудня 2023 року (станом на 31 грудня 2022 року 15 563 тисяч гривень) та представлені наступним чином:

Поточні забезпечення	2023	2022
Резерв під невикористані відпуски	15 009	13 508
Забезпечення за рішенням суду	-	2 055
Забезпечення виплат працівникам за виплатами до ювілеїв	124	-
	15 133	15 563

25. Інформація щодо пов'язаних осіб

У відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або значною мірою впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При розгляді питання, чи є сторони пов'язаними сторонами, до уваги береться зміст взаємовідносин сторін, а не лише їх юридична форма.

Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між сторонами, що не є пов'язаними. Умови таких операцій можуть відрізнятися від умов операцій між сторонами, що не є пов'язаними.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Товариство знаходиться під безпосереднім контролем уряду України в особі Міністерства енергетики України і, відповідно, усі контрольовані Державою підприємства вважаються пов'язаними сторонами під спільним контролем.

Пов'язаними сторонами Товариства є:

- акціонери Товариства;
- провідний управлінський персонал та члени їхніх сімей;
- інші пов'язані сторони включають Державу, суб'єкти господарювання, пов'язані з органами державної влади (прямо та опосередковано), а також суб'єкти господарювання, які контролюються, мають спільний контроль або знаходяться під їх суттєвим впливом.

Відповідно до облікової політики АТ «Оператор ринку», для цілей складання звітності пов'язаними із Товариством особами вважати у тому числі членів Наглядової ради та членів родин (дружин, чоловіків, дітей і батьків) членів Наглядової ради Товариства.

Інформація про істотні обсяги та залишки за операціями із пов'язаними сторонами станом на і за роки, які закінчилися 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року, представлена у таблицях нижче.

Операції та залишки пов'язаними сторонами

Доходи від реалізації, закупівлі та інші доходи

Інші пов'язані сторони	2023	2022
Чистий дохід від реалізації продукції	115 532	116 860
Закупівлі та інші витрати	53	135
Нараховані відсотки за залишками коштів	13 207	5 668

Інші доходи	-	129
Витрати	2 667	3 822

Дебіторська заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти, інвестиції та кредиторська заборгованість

Інші пов'язані сторони	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13 220	66 509
Інша поточна дебіторська заборгованість	598	1 373
Поточна дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	54 618	83 502
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(63 436)	(458 521)
Інша поточна кредиторська заборгованість	111	111
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	(181)	(106)
Інші необоротні активи	-	-

Компенсація провідному управлінському персоналу:

	2023	2022
Компенсація провідному управлінському персоналу (заробітна плата генерального директора АТ «Оператор ринку»)	3 268	4 691
Компенсація Наглядовій раді Товариства (винагорода членам Наглядової ради та інші виплати)	7 644	-

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

26. Цілі та політика управління фінансовими ризиками

В ході звичайної діяльності у Товариства виникають кредитний ризик, ризик ліквідності та валютний ризик.

(а) Огляд

При використанні фінансових інструментів Товариство зазнає таких видів ризиків:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація щодо кожного із зазначених ризиків, яких зазнає Товариство, про цілі, політику, процедури оцінки та управління ризиками, а також про управління капіталом Товариства. Більш детальна кількісна інформація розкрита у відповідних примітках до цієї консолідованої фінансової звітності.

Керівництво несе всю повноту відповідальності за організацію системи управління ризиками та нагляд за функціонуванням цієї системи.

Політика з управління ризиками розроблена з метою виявлення та аналізу ризиків, яких зазнає Товариство, встановлення належних лімітів ризику та впровадження засобів контролю ризиків, а також для здійснення моніторингу рівнів ризику та дотримання встановлених лімітів. Політика та системи управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов та умов діяльності Товариства. Через засоби навчання та стандарти і процедури управління Товариство намагається створити таке впорядковане і конструктивне середовище контролю, в якому всі працівники розуміють свої функції та обов'язки.

(б) Кредитний ризик

Товариство знаходиться під впливом кредитного ризику, який представляє собою ризик того, що одна сторона фінансового інструменту призведе до фінансових втрат для іншої сторони внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті довгострокової дебіторської заборгованості Товариства на умовах відстрочення платежів з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Фінансові інструменти, за якими у Товариства може з'явитися значний кредитний ризик, представлені в основному дебіторською заборгованістю і грошовими коштами та їх еквівалентами та інвестиційними цінними паперами.

Товариство відстежує та аналізує кредитний ризик для кожного конкретного випадку на індивідуальній основі та ґрунтуючись на історичному досвіді. Керівництво Товариства вважає, що немає суттєвих ризиків втрат через зниження вартості активів. Максимальний розмір кредитного ризику Товариства за класами активів представлений балансовою вартістю фінансових активів у Звіті про фінансовий стан.

Керівництво Товариства здійснює аналіз торгової дебіторської заборгованості, що підлягає сплаті покупцями та замовниками, за строками її виникнення та стежить за простроченими залишками.

Балансова вартість фінансових активів включає відображення максимального кредитного ризику Товариства, та має наступне відображення:

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Дебіторська заборгованість	154 993	607 502
Інша поточна дебіторська заборгованість	3 249	2 495
Гроші та їх еквіваленти	54 618	83 502

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Аналіз дебіторської заборгованості за строками виникнення та аналіз кредитного ризику станом на 31 грудня 2023 року :

	Коефіцієнт ризику	Валова балансова вартість	Очікуваний кредитний збиток	Чиста балансова вартість
- не прострочена	0%	157 603	-	157 603
- прострочена від 31 до 90 днів	5%	9	-	9
- прострочена від 366 до 730 днів	60%	16	-	16
- високий кредитний ризик (більше 730 днів)	100%	863	(249)	614
		158 491	(249)	158 242

Аналіз дебіторської заборгованості за строками виникнення та аналіз кредитного ризику станом на 31 грудня 2022 року :

	Коефіцієнт ризику	Валова балансова вартість	Очікуваний кредитний збиток	Чиста балансова вартість
- не прострочена	0%	609 411	-	609 411
- прострочена від 121 до 180 днів	30%	120	-	120
- прострочена від 181 до 365 днів	40%	134	-	134
- прострочена від 366 до 730 днів	60%	585	(253)	332
- високий кредитний ризик (більше 730 днів)	100%	7 586	(7 586)	-
		617 836	(7 839)	609 997

Рішенням господарського суду Черкаської області від 12.10.2021 року у справі №925/945/21 було задоволено позов АТ «Оператор ринку» та стягнуто на користь АТ «Оператор ринку» 7 563 тис. гривень.

У зв'язку з порушенням взятих на себе за договором від 30.07.2019 №273/01РДН зобов'язань, Правил РДН/ВДР та вимог Податкового кодексу України, ТОВ «ГАЗ-ОІЛ ГРУПП» (ТОВ «СУГОВАТ») не сформував, не направив до податкового органу для реєстрації та не зареєстрував податкові накладні в Єдиному реєстрі податкових накладних, а саме:

- за жовтень 2020 року на суму 34 761 тис грн в тому числі ПДВ 5 794 тис. грн;
- за листопад 2020 року на суму 10 616 тис грн в тому числі ПДВ 1 769 тис грн.

Таке порушення, допущене ТОВ «ГАЗ-ОІЛ ГРУПП» (ТОВ «СУГОВАТ»), позбавило АТ «Оператор ринку» права включити суми ПДВ до складу податкового кредиту та, відповідно, скористатись правом на зменшення податкового зобов'язання на суму 7 563 тис гривень.

Вищезазначене рішення суду набрало законної сили 3 листопада 2021 року.

У грудні 2021 року в бухгалтерському обліку АТ «Оператор ринку» було здійснено відображення рішення по рахунку 3743 «Інші відшкодування за рішенням суду» з кореспонденцією з рахунком 715 «Штрафи, пені, неустойки» у сумі 7 563 тис. грн та здійснено нарахування резерву кредитних збитків з коефіцієнтом 100% у зв'язку із відкриттям провадження у справі про банкрутство ТОВ «ГАЗ-ОІЛ ГРУПП» (ТОВ «СУГОВАТ») № 925/1229/21.

Ухвалою господарського суду Черкаської області від 09.11.2023 у справі про банкрутство ТОВ «ГАЗ-ОІЛ ГРУПП» (ТОВ «СУГОВАТ») № 925/1229/21 було ухвалено ліквідацію ТОВ «ГАЗ-

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

ОІЛГРУПП» (ТОВ «СУГОВАТ») як юридичної особи-банкрута та закрито провадження у справі. У зв'язку з цим, у грудні 2023 року було проведено списання заборгованості за рахунок створеного резерву кредитних збитків.

Концентрація ризику щодо торгової дебіторської заборгованості характеризується наступними показниками:

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року 210 422 тисяч гривень або 72% від загальної виручки Товариства отримано від операцій з реалізації послуг десяти суттєвим покупцям.

За рік, що закінчився 31 грудня 2023 року 227 322 тисяч гривень або 73% від загальної виручки Товариства отримано від операцій з реалізації послуг десяти суттєвим покупцям.

Заборгованість десяти основних покупців станом на 31 грудня 2022 року становила 469 213 тисяч гривень або 77% від загальної суми торгової дебіторської заборгованості.

Заборгованість десяти основних покупців станом на 31 грудня 2023 року становила 134 897 тисяч гривень або 87% від загальної суми торгової дебіторської заборгованості.

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Товариство не зможе виконати свої фінансові зобов'язання шляхом поставки грошових коштів чи іншого фінансового активу. Підхід до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань Товариства по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і у надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків і ризику нанесення шкоди репутації Товариства.

Як правило, Товариство забезпечує наявність грошових коштів та їх еквівалентів, доступних на першу вимогу, в обсязі, достатньому для покриття очікуваних короткострокових операційних витрат, включаючи витрати на обслуговування фінансових зобов'язань; це не розповсюджується на екстремальні ситуації, які неможливо передбачити, наприклад, стихійне лихо.

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Товариства, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами.

Розподіл фінансових зобов'язань за термінами погашення представлено наступним чином:

На 31 грудня 2023 року:

	До 3 міс.	Від 3 міс. до 12 міс.	Від 1 до 3 років	Більше 3 років
Інші довгострокові зобов'язання	-	-	-	2 816
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	5 155	6 824	-	-
товари, роботи, послуги	154 993	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	382	-	-	-
Недисконтована сума орендних платежів (довідково)	5 349	7 262	-	-
	160 530	6 824	-	2 816

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

На 31 грудня 2022 року:

	До 3 міс.	Від 3 міс. до 12 міс.	Від 1 до 3 років	Більше 3 років
Інші довгострокові зобов'язання	-	-	6 822	368
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	4 379	13 137	-	-
товари, роботи, послуги	604 265	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	242	-	-	-
Недисконтована сума орендних платежів (довідково)	4 983	14 948	-	-
	608 886	13 137	6 822	368

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику у межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності за ризик. Товариство несе фінансові зобов'язання з метою управління ринковими ризиками. Всі такі операції здійснюються згідно з інструкціями управлінського персоналу.

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів.

Станом на 31 грудня 2022 року та станом на 31 грудня 2023 року схильність Товариства до валютного ризику представлена наступним чином:

Євро	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	-	(6 822)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	(8 642)	(14 318)
	(8 642)	(21 140)

В таблиці наведено аналіз чутливості прибутку до оподаткування Товариства (в результаті зміни монетарних активів та зобов'язань) до потенційних змін обмінних курсів, за умови незмінності всіх інших параметрів.

Ризик розраховувався лише для монетарних залишків, деномінованих в іноземних валютах.

	Зростання/ (зниження) курсу обміну валют	Ефект на прибуток до оподаткування
31 грудня 2023 року		
Гривня/євро	5,00%	(432)
Гривня/євро	(5,00%)	432
31 грудня 2022 року		
Гривня/євро	5,00%	(1 057)
Гривня/євро	(5,00%)	1 057

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

Інші ризики зміни ринкових цін

Товариство не укладає договорів на придбання або продаж товарів, за винятком того, коли метою таких договорів є використання та продаж виходячи з очікуваних потреб Товариства. Такі договори не передбачають розрахунків на чистій основі.

(д) Управління капіталом

Товариство розглядає власний капітал як основне джерело для формування капіталу. Ціллю Товариства при управлінні капіталом є забезпечення безперервної діяльності Товариства для отримання прибутку для акціонерів та інших зацікавлених сторін, а також для забезпечення фінансування операційних та інвестиційних потреб.

	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Грошові кошти та їх еквіваленти	(54 618)	(83 502)
Статутний капітал	103 921	103 921
Загальний залучений капітал	49 303	20 419

Політика Товариства передбачає підтримку стабільного рівня капіталу з метою забезпечення довіри з боку інвесторів, кредиторів та інших учасників ринку, а також для забезпечення сталого розвитку господарської діяльності у майбутньому.

Управлінський персонал контролює як структуру статутного капіталу, так і доходність капіталу.

Управлінський персонал намагається зберігати баланс між більш високою доходністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, і перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Протягом звітного періоду не було змін у підході до управління капіталом.

27. Справедлива вартість фінансових інструментів

Деякі принципи облікової політики Товариства та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості як фінансових, так і нефінансових активів і зобов'язань. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених далі методів. Там, де це необхідно, додаткова інформація про припущення, зроблені у процесі визначення справедливої вартості активу або зобов'язання, розкривається в примітках, що стосуються даного активу або зобов'язання.

Справедлива вартість – це сума, за якою фінансовий інструмент можна обміняти у ході поточних операцій (крім випадків вимушеного продажу або ліквідації) між зацікавленими сторонами та яка найкращим чином може бути підтверджена ціною активного ринку. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, які відображаються в обліку за амортизованою вартістю, визначається шляхом дисконтування майбутніх договірних грошових потоків, очікуваних до отримання за поточною ринковою процентною ставкою, яка є доступною для Товариства, для подібних фінансових інструментів з аналогічним терміном погашення. Керівництво вважає, що балансова вартість фінансових активів та зобов'язань приблизно дорівнює їх справедливій вартості.

Нижче представлено порівняння балансової та справедливої вартості фінансових інструментів Товариства, відображених у фінансовій звітності:

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

	31 грудня 2023		31 грудня 2022	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Балансова вартість
Інші необоротні активи	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	154 993	154 993	607 502	607 502
Інша поточна дебіторська заборгованість	3 249	3 249	2 495	2 495
Грошові кошти та їх еквіваленти	54 618	54 618	83 502	83 502
Кредиторська поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	11 979	11 979	17 516	17 516
Інші довгострокові зобов'язання	2 816	2 816	7 190	7 190
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	154 431	154 431	604 265	604 265
Інші поточні зобов'язання	382	382	242	242
	382 468	382 468	1 322 712	1 322 712

У таблиці нижче представлена ієрархія оцінок справедливої вартості активів та зобов'язань Товариства станом на 31 грудня 2023 року:

	У звіті про фінансовий стан	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
Фінансові активи				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	154 993	154 993	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	3 249	3 249	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	54 618	54 618	-	-
Разом активи	212 860	212 860	-	-
Фінансові зобов'язання				
Інші довгострокові зобов'язання	2 816	2 816	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	154 431	154 431	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	604 265	604 265	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1 823	1 823	-	-

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

Інші поточні зобов'язання	382	382	-	-
Разом зобов'язання	763 717	763 717	-	-

У таблиці нижче представлена ієрархія оцінок справедливої вартості активів та зобов'язань Товариства станом на 31 грудня 2022 року:

	У звіті про фінансовий стан	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
Фінансові активи				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	607 502	607 502	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	2 495	2 495	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	83 502	83 502	-	-
Разом активи	693 499	693 499	-	-
Фінансові зобов'язання				
Інші довгострокові зобов'язання	7 190	7 190	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	17 516	17 516	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	604 265	604 265	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1 326	1 326	-	-
Інші поточні зобов'язання	242	242	-	-
Разом зобов'язання	630 539	630 539	-	-

Умовні зобов'язання

(а) Страхування

Товариство не має повного страхового покриття щодо своїх активів, на випадок переривання діяльності або виникнення відповідальності перед третьою особою у зв'язку зі шкодою, заподіяною майну чи навколишньому середовищу в результаті аварій, пов'язаних з майном чи операціями Товариства, оскільки управлінський персонал отримує страховий захист тільки у разі, якщо вважає це економічно доцільним. Управлінський персонал вважає, що, виходячи з його оцінки страхових ризиків та наявності і доступності страхових продуктів в Україні, по цих ризиках був забезпечений відповідний страховий захист. Однак до тих пір, поки Товариство не отримає більш досконалі страхові продукти, потенційна втрата чи знищення тих чи інших активів створює відповідні ризики для операцій та фінансового стану Товариства.

(б) Непередбачені податкові зобов'язання

Для української системи оподаткування характерною є наявність численних податків, а також законодавство, яке підлягає частим змінам, яке може застосовуватися ретроспективно, яке може тлумачитися по-різному та яке в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя

**Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)**

у тлумаченні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями та між Національним банком України і Міністерством фінансів. Податкові декларації підлягають перевірці з боку податкових органів, які за законом уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для перевірок, що проводяться податковими органами, протягом наступних трьох календарних років; однак за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше. Ці факти створюють більш серйозні податкові ризики в Україні, порівняно із типовими ризиками, притаманними країнам з більш розвиненими системами оподаткування.

Управлінський персонал вважає, що Товариство створило достатній резерв з податкових зобов'язань, виходячи з власної інтерпретації податкового законодавства України, офіційних заяв і судових рішень. Однак тлумачення законодавства відповідними органами влади можуть відрізнятись, і якщо органи влади зможуть довести правильність таких власних тлумачень, які не співпадають з позицією Товариства, то це може суттєво вплинути на цю фінансову звітність.

Станом на 31 грудня 2023 року Товариством не було створено забезпечення у зв'язку з непередбаченими податковими зобов'язаннями. Судових спорів з податковою інспекцією не ведеться.

(в) Судові процеси

В ході своєї діяльності Товариство залучається до різних судових процесів. Забезпечення під майбутні платежі не створювалося оскільки відсутні такі події, які надають імовірність, що для погашення зобов'язання відбудеться вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і сума зобов'язання може бути достовірно оцінена. Крім того, Товариство не виступає в якості відповідача у судових процесах зі своїми контрагентами, тому відсутні забезпечення для можливих втрат, що можуть бути понесені в результаті негативних судових рішень.

Резерв очікуваних кредитних збитків не нараховувався.

28. Події після звітного періоду

З часу запровадження воєнного стану Товариство працювало і продовжує працювати в штатному режимі, всі розрахунки з учасниками РДН та ВДР проводяться за розкладом.

Остаточне вирішення та наслідки цих подій важко передбачити, але вони можуть мати подальший серйозний вплив на українську економіку та бізнес Товариства. Керівництво продовжує докладати зусиль для виявлення та пом'якшення впливу на Товариство, однак існують фактори, поза сферою його відому чи контролю, зокрема про тривалість та серйозність ескалації конфлікту, будь-які можливі військові дії, а також подальші дії уряду та дипломатії.

Враховуючи стратегічні цілі АТ «Оператор ринку» на період 2022 – 2026 роки та імплементацію європейських нормативно-правових актів в українське законодавство, пріоритетними цілями на 2024 рік визначені:

- об'єднання ринку електричної енергії України з ринками суміжних країн;
- впровадження ринку функції «зарєєстрованого механізму звітності» (RRM);
- впровадження платформи для публікації інсайдерської інформації;
- організація надання інформаційно-консультативних послуг учасникам оптових енергетичних ринків;

- організація площадки на якій буде забезпечена торгівля гарантіями походження електричної енергії.

Товариство планує здійснювати діяльність з організації та проведення електронних аукціонів з використанням нових як фінансових, так і нефінансових інструментів, передбачених Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік (у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

Впровадження повноцінного клірингу на товарних біржах зможе гарантувати виконання усіх укладених договорів між учасниками, за двосторонніми договорами: дозволить керувати ризиками невиконання зазначених договорів, гарантуватиме їх оплату та виконання фізичної поставки. Враховуючи діюче законодавство, повноцінна модель клірингу дозволить проводити кліринг між угодами, що укладені на різних сегментах ринку, з використанням різних фінансових та нефінансових інструментів.

АТ «Оператор ринку» бере участь у розробленні необхідних змін до нормативно-правових актів України та готує нормативну та технічну базу для ефективної торгівлі гарантіями походження на своїй торговій площадці.

АТ «Оператор ринку» бере активну участь у транспозиції положень європейського законодавства у сфері електроенергетики у національне законодавство та співпрацює з українськими і європейськими стейкхолдерами для виконання взятих Україною міжнародних зобов'язань у рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, виконання рішень Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства та впровадження маркет каплінгу в Україні.

29. Коментар керівництва

За результатами фінансово-господарської діяльності в 2023 році АТ «Оператор ринку» отримало чистий прибуток в сумі 36 266 тис. гривень. Показник виконання рівня чистого прибутку у 2023 році склав 216%, у порівнянні із запланованим у фінансовому плані Товариства на 2023 рік.

Зростання чистого прибутку відбулось за рахунок:

- 1) збільшення інших операційних доходів, зокрема, доходу у вигляді відсотків банку за користування тимчасово вільними коштами, що залишаються на рахунках Товариства;
- 2) зменшення операційних витрат (амортизація, витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи, інші операційні витрати);

27 липня 2023 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України», яким внесено зміни до ряду Законів України, зокрема й до Закону України «Про ринок електричної енергії». Відповідно до зазначених змін, оператор ринку затверджує правила продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на площадці оператора ринку, забезпечує функціонування такої торгової площадки, а також встановлює ціну послуг з організації торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на такій торговій площадці.

В 2023 році АТ «Оператор ринку» розпочато вивчення європейського досвіду з торгівлі гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, та одночасно роботу над створенням правил продажу гарантій походження електричної енергії на власній торговій площадці, підготовкою необхідних внутрішніх документів (правил, положень, наказів тощо) та над розробкою відповідного програмного забезпечення. Однак впровадити діяльність з організації торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, можливо буде лише після початку повноцінного функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії – електронної системи, що забезпечує формування гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, облік відомостей про видачу, обіг та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, а також надання інформації про них. В свою чергу, функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії повинно бути забезпечено НКРЕКП протягом шести місяців з дня затвердження Кабінетом Міністрів України порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Примітки до фінансової звітності АТ «Оператор ринку» за 2023 рік
(у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше)

АТ «Оператор ринку» має на меті розвивати та удосконалювати напрями своєї діяльності, враховуючи європейський досвід та кращі практики розвитку операторів ринку країн ЄС. Розвиток та удосконалення напрямів діяльності Товариства направлені на підвищення прозорості та ліквідності ринку електричної енергії, конкуренції, створення нових можливостей для торгівлі електричною енергією, формування механізмів гарантування виконання зобов'язань між учасниками ринку електричної енергії тощо.

Керівник

Головний бухгалтер

Гавва О.О.

Литвинчук Ю.В.